

Redacción
y Administración:
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires
★

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

ANUNCIA:

Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarjo
Posamezna številka 20 cts.

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES, 10 DE SEPTIEMBRE (SEPTEMBRA) DE 1947

Núm. (Štev.) 24

LA CONFERENCIA DE RIO

Han concluido, al parecer con éxito, las deliberaciones de la Conferencia de Cancilleres de los países de América —con exclusión del Canadá— cuyo resultado final es el Tratado Interamericano de Asistencia Recíproca, objetivo para el cual había sido convocada, y que, según todas las informaciones que se hallan a nuestro alcance, ha sido ampliamente cumplido, a juzgar por la satisfacción que han demostrado los participantes, en el Acto de Clausura.

Al principio se habían previsto ciertas dificultades, emanadas del interés de algunas delegaciones, para que se trataran y decidieran cuestiones mucho más importantes para los países americanos, como ser la cuestión de la agresión económica, planteada por la delegación de Cuba. Pero esas dificultades han sido sorteadas con suma facilidad, no tanto en las deliberaciones oficiales, en las cuales los delegados han manifestado su interés por resolverlas, como en las deliberaciones entre bambalinas de las Comisiones específicas, en el seno de las cuales las dificultades han dejado de serlo, gracias a la franqueza con que pueden plantearse los asuntos en dichas Comisiones.

Es así que en el breve plazo de quince días, se ha llegado a un completo acuerdo sobre la Defensa del Hemisferio, estableciéndose incluso la Zona de Seguridad. Como lo han manifestado algunos delegados, con ese acuerdo rápido se ha dado un ejemplo al mundo sobre la manera en que se han de encarar las relaciones entre los Estados.

Hemos visto, en realidad, pospuestas las urgentes necesidades económicas de los países de América, los que, ante la situación crítica planteada en Gran Bretaña, hubieran preferido encarar dichas necesidades con vistas a aminorar las consecuencias económicas que pudieran derivarse de ese hecho, asegurando de tal forma las nacientes industrias que se han levantado gracias a la situación anormal por la que ha atravesado la Humanidad en lo que va de esta década.

En lugar de ello se ha tratado la Defensa del Hemisferio, ante la presente existencia de un agresor que no acertamos en vislumbrar, abriéndose en cambio el camino hacia la dominación política del continente —según las manifestaciones del Canciller Fernández de Brasil: "se ha abierto una brecha en el reducto de las soberanías nacionales"— mediante la aceptación de la cláusula por la cual el órgano de consulta —la Unión Panamericana— tomará sus decisiones mediante los dos tercios de votos.

Creemos que las relaciones entre los Estados deben ser encaradas de muy distinta manera, mediante acuerdos voluntarios como los que ha suscripto nuestra Patria de origen — Yugoslavia — con todas sus hermanas vecinas, acuerdos en los que se contemple por sobre todas las cosas, el aspecto cultural, económico y científico, con vistas a la mejora de las condiciones materiales y morales de los respectivos pueblos. De esta manera existe la plena seguridad de que los tratados serán recibidos con alegría y apoyados por los ciudadanos de los países signatarios, como expresión verdadera de amistad y comprensión mutua, que siempre reinan entre naciones que contemplan como único principio, el bienestar y la elevación en todos los terrenos, de sus pueblos hasta donde ello sea posible sin lastimar el derecho que también asiste a sus vecinos en el mismo terreno.

Es completamente errado, y muy peligroso, creer que la constitución de bloques es una garantía del mantenimiento de la Paz. Para ello las Naciones Unidas poseen el Consejo de Seguridad, dentro del cual debe respetarse el principio de unanimidad de los cuatro grandes, lo cual constituye, así es nuestra creencia efectiva, la máxima garantía de Paz, puesto que fuera de esas naciones, es muy dudoso que alguna pequeña nación pueda poner en peligro la paz del mundo, si las cuatro potencias se hallan acordes para encarar las soluciones de la misma manera.

NOV NASLOV "SLOVENSKEGA GLASA":

Calle Coronel Ramón Lista 5158

T. A. 50 (Devoto) 5502

Uradne ure: od 20 do 22 vsak večer in ob nedeljah popoldne.

Dne 15. julija je stekel prvi vlak na progi Šamac-Doboj

DOGRAJENIH JE PRVIH 65 KM MLA DINSKE PROGE ŠAMAC—SARAJEVO

Slov. Poročevalec z dne 15. julija na področju te sekcije niso mogli povsod pričeti 1. aprila, ker je povodenj ovirala začetek gradbenih del.

Za pravočasno zgraditev mladinske proge Šamac—Sarajevo je velikega pomena čimprej zgraditev prvega dela proge od Šamca do Doboja v dolžini 65 kilometrov, ker bo s tem bistveno olajšan dovoz materiala za zgraditev ostale proge in bo razbremenjena obstoječa ozkotirna proga Slavonski Brod—Doboj.

Mladi graditelji proge Šamac—Sarajevo so se tega dobro zavedali, zato so storili vse, da delo čim bolj pospešijo. Postavili so si veliko nalogo, da mora biti proga od Šamca do Doboja zgrajena do srede julija, tako da bo 15. julija že vozil prvi vlak na novozgrajeni progi, in sicer od priključka nove proge na že obstoječo progo Vrpolje—Slavonski Šamac preko novega mostu čez Savo do Doboja.

Da bi izpolnili postavljene roke so mladi graditelji proge pokazali veliko delovno junaštvo, zlasti pri gradnji nasipa pri Doboju, nasipa na slavonski obali Save in velikega savskega mostu. Niti dež, niti nalivi niso ovirali mladincev in mladink pri delu, kajti glede na kratek rok je bila vsaka minuta dragocena. Ko je bilo treba do srede junija zgraditi 6 km dolgi nasip pri Doboju, so mladinci in mladinske delali podnevi in ponoči. Le tako so navzlic težavam, ki so se pojavile med delom in so zahtevale povečanje kubature zemeljskih del, dovršili svojo nalogo o pravem času. Enako so se zadržali mladi graditelji pri gradnji velikega nasipa ob Savi, ki vodi do novega mostu. Pri tem delu se je zlasti odlikovala I. ljubljanska brigada "Toneta Tomšiča", ki si je trikrat priborila naslov udarne brigade. Prav tako so napeli vse sile oni graditelji, ki so gradili veliki most na Savi. Pa tudi na ostalih delih proge od Šamca in Doboja je bilo treba izvršiti ogromna zemeljska dela. Na tej progi sicer ni razen savskega mostu drugih velikih mostov ali predorov, zato pa je na teh 15 km proge odpadlo več kakor ena tretjina vseh zemeljskih del 235 km dolge mladinske proge. Tako so morali mladinci v nasip na levem bregu Save do novega mostu vgraditi nič manj kakor 145.000 kubičnih metrov zemlje in gramoza. Brigade, ki so delale na tem nasipu, so se zavezale, da bodo delo izvršile do 1. julija, dejansko pa so nasip dogradile še 4 dni prej.

Na progi od Bosanskega Šamca do Doboja so znašala zemeljska dela samo na področju prve sekcije 540.000 kubičnih metrov. Poleg številnih propustov so morali zgraditi 4 železobetonske mostove, v skupni dolžini 26 m. Pri tem je treba upoštevati, da z deli

na področju te sekcije niso mogli povsod pričeti 1. aprila, ker je povodenj ovirala začetek gradbenih del.

Tudi na področju druge sekcije je bila kubatura zemeljskih del zaradi potrebne korekture vodotokov dejansko večja, kaor je bila prvotno predvidena, saj so zemeljska dela dosegla okrog 500.000 kubikov. Na področju te sekcije so morali poleg številnih propustov in manjših mostov zgraditi tudi dva večja železobetonska mostova, in sicer železobetonski most čez Lukovico v dolžini 31 m in železobetonski most na Vrgoli v dolžini 18 m.

Najbolj pa je bilo treba na vsem prvem delu proge pospešiti gradnjo velikega 6 km dolgega nasipa pri Doboju. Na velikem zborovanju je 24 mladinskih brigad 1. junija sklenilo, da bodo dogradile nasip do 15. junija. V ta nasip pje bilo treba vgraditi 230.000 kubikov zemlje. Tudi to veliko delo so mladi graditelji izvršili do roka, ki so si ga postavili, čeprav se je med delom kubatura nasipa povečala.

Veliki most na Savi so pričeli graditi s precejšnjo zakasnitvijo zaradi visokega stanja vode. Delo pa so tako pospešili, da je danes tudi, ta most zgrajen. Preteklo soboto so bila izvršena na mostu poslednja večja dela. Na pripravljene jarne so postavili začnjo železno konstrukcijo in končali zadnja dela na veliki železni konstrukciji, ki predstavlja glavni mostni lok. Do otvoritve proge bodo uredili na mostu tudi pot za pešce. Že pretekli teden so polagali plohe, ki jih je pripravila mladinska tesarska brigada. Včeraj pa so izvršili poskusno obremenitev novega mostu.

Brigade, ki so polagale tir na progi, so izkoristile vse tehnične možnosti, da svoje delo čimprej izvrše. Pri tem težkem delu so mladi brigadirji pokazali največjo požrtvovalnost in delovno vnemo. Na področju prve sekcije so v soboto polagali zadnje pragove in tračnice. Delali so v treh izmenah. Na področju tretje sekcije pa so preteklo sredo, 6 dni pred rokom, končali dela pri polaganju tira, tako da so zvezali tir med drugo in tretjo sekcijo. Pri polaganju tira na tretji sekciji so se zlasti odlikovali brigada traktorsko tesarskega tečaja in II. pančevska brigada.

Tako je danes, komaj 3 in pol mesece po začetku gradbenih del, zgrajena vsa proga od Šamca do Doboja v dolžini 65 km skupaj z velikim mostom preko Save.

Prpriave za svečano otvoritev proge

Prebivalstvo okrajev Šamac, Modriča in Doboj se je že ob koncu prete-

Ljubljana je dala v juliju 53.850 prostovoljnih delovnih ur

Ob zadnjem pregledu uspehov prostovoljnega dela v mesecu juliju, je štab delovnih brigad v Ljubljani izdal poročilo, iz katerega je razviden uspeh enomesečnega prostovoljnega dela na vseh gradiliščih.

Potem, ko jim je meseca junija uspelo dokončati dela pri kanalizaciji Tržaške ceste, je glavni štab delovnih brigad s 1. julijem sprejel novo nalogo — organizirati prostovoljno delo pri napeljavi vodovoda na Poljanski cesti. Naloga je bila v celoti izpolnjena. Pri tem delu so se nekatere sindikalne podružnice zelo dobro izkazale, tako podružnica železničarjev postaje in kurilnice Ljubljana ter podružnice "Plute", "Šumi" in pivovarne "Union". Pri tem naj omenimo tudi dva najboljša delavca, tovariša Pracnija in Cankarja iz kurilnice Ljubljana, ki sta pri delu na Poljanski cesti v resnici, prednjačila.

Rezultati izvršenih del na vseh gradiliščih v juliju so v glavnem naslednji: na gradilišču Podsmreka—Vrhnika je delalo ta mesec 3637 prostovoljcev, ki so prekopali 4177 kub. m zemlje in splanirali 4052 kv. m zemljišča ter pri tem dosegli 13.347 delovnih ur. Te delovne ure so bile sestavljene iz članov sindikatov vtičnih ustanov, MLO Ljubljana ter prebivalcev četrti Center, Siška, Moste, Vič in še nekaterih udeležencev.

Pri gradnji stanovanjske kolonije v Šiški je 4400 prostovoljcev četrti Šiška in Št. Vida napravilo v juliju 14.036 delovnih ur in sicer pri zemeljskih delih, planiranju, prenašanju in

klega tedna pričelo pripravljati na svečanosti ob prihodu prvega vlaka, ki bo pripeljal po novi progi do Doboja. Za graditelje proge je ljudstvo pripravilo številna darila, ki bodo brigadam izročena v zvezi s svečanostmi. Tudi mladina vzdolž proge je vse pripravila za sprejem. Okrasili so svoja taborišča, naslikali parole, postavili slavo-ke.

V Doboju je Ljudska fronta mobilizirala ljudstvo za pomožna dela na progi, za očiščenje terena in za vsa ostala dela, ki so v zvezi s svečanostmi. Pri tej priliki je v nedeljo sodelovalo več tisoč ljudi iz vsega okraja kakor tudi iz drugih oddaljenih krajev. Na ploščadi, kjer bo stalo postajno poslopje, so postavili tribuno za svečanosti, slavo-ke in vse, kar je potrebno za mimohod brigad in za fizikalne prideitve. Vsi kraji ob progi so okrašeni, zlasti pa sta okrašena Dobj in Šamac.

Gradnja 14 velikih mostov preko reke Bosne

Dograditev proge Šamac—Dobj je prva velika delovna zmaga naše mladine na mladinski progi. Toda še preden je stekel prvi vlak, se postavljajo pred našo mladino nove velike in odgovorne naloge. Po graditvi proge Šamac—Dobj mora naša mladina posvetiti vsi pažnjo čim prejšnji dograditvi velikih mostov čez Bosno. Težavne terenske razmere vzdolž proge zahtevajo, da mora mladinska proga premostiti reko Bosno kar 14 krat. Zato je treba zgraditi 14 velikih mostov. Gradnja teh mostov je nekoliko zaostala. Dež v maju je precej oviral kopanje temeljev za mostove, ker je bilo vodno stanje previsoko. Navzlic tem težavam je v polnem teku gradnja vseh 14 mostov.

zlaganju lesa, opeke, železja in ostalega materiala.

Na Poljanski cesti pri napeljavi vodovoda je 2773 prostovoljcev naredilo približno 8067 delovnih ur, pri Litostroju pa 1787 prostovoljnih udeležencev 7012 ur. Sindikalna podružnica "Jugopetrola" gradi v Zalogu skladišče in jep ri tem delu s sodelovanjem četrti Moste, Center, Siška in Polje napravila 1843 delovnih ur. Pri delih na Tržaški cesti, v klavnici, v Savski koloniji in pri Sv. Urhu pa je bilo doseženih skupno 9724 ur.

Poleg vsega tega dela na omenjenih gradiliščih so imele vse četrti mesta Ljubljane še svoje lokalne naloge in obveznosti, ki jih je 3815 prostovoljnih delavcev izpolnilo v 11.126 delovnih urah.

Vse delo, ki je zajeto v poročilu, je obstojalo v planiranju, prekopavanju zemlje, prenašanju, prevažanju in zlaganju lesa, opeke, železja, betona, razopažanju, rušenju zidu in prenašanju cevi.

Na splošno pa je treba ugotoviti, da je v mesecu juliju udeležba pri prostovoljnem delu padla. Zdi se, da sindikalne podružnice ne jemljejo dovolj resno in premalo upoštevajo pomen in važnost prostovoljnega dela, tako da čisto prihaja na delo komaj polovica napovedanih prostovoljcev.

Glavni štab delovnih brigad prevzema v mesecu avgustu novo nalogo — pomoč pri gradnji ceste Črnuče—Domžale, kjer je delovna sila izredno potrebna. Vsako nedeljo bo odšla brigada 500 prostovoljcev na to gradilišče, kjer bo z njeno pomočjo omogočena čim prejšnja dovršitev gradnje.

V vsej državi gradimo velike hidroelektrične centrale

Pod tem naslovom je "Slovenski poročevalec" prinesel obširen članek v katerem poroča o gradnji električnih central v F.L.R.J., ki je ena osnovnih nalog petletnega gospodarskega plana. Petletni plan določa, da bo do konca 1951 ljudstvo zgradilo nove električne centrale v skupni jakosti 1,55 milijona kilovatov, ki bodo omogočale povečanje proizvodnje na 4 kratno predvojno višino.

Med drugim piše tudi:

ELEKTRIFIKACIJA SLOVENSKEGA PRIMORJA

Za elektrifikacijo Slovenskega Primorja je predvidenih 270 milijonov lir. V sežanskem okraju bodo letos zgradili 3 daljnovode po 10.000. voltov za elektrifikacijo številnih vasi, v goriškem okraju pa bodo zgradili 5 km dolg daljnovod Col—Podkraj z napetostjo 26.000 voltov in transformator-sko postajo v Podkraju. Tudi v tolimskem in idrijskem okraju bodo bodo elektrificirali številne vasi. Od Žirov bo podaljšan daljnovod do Idrije, kar bo znatno zboljšalo preskrbo idrijskega rudnika z električno energijo. Elektrificirali bodo tudi okolico Cerknega.

Po priključitvi Slovenskega Primorja bodo naprave Pokrajinskega električnega podjetja za Istro, Reko in Slovensko Primorje prevzele, kolikor bodo na ozemlju Slovenije Državne elek-

Žene goriškega okraja so se obvezale Maršalu Titu, da bodo letos dale 90.000 delovnih ur za obnovo domovine

Žene goriškega okraja, zbrane na svoji delovni konferenci za Vaš rojstni dan, dragi maršal Tito, Vam pošiljamo iskrene čestitke! Ob tej priliki smo sklenile, da se bomo z vsemi silami vključile v izvajanje petletnega plana ter v zvezi s tem sklenile sledeče obveznosti:

1. Za delo pri osušitvi Lijaka bo dala organizacija AFŽ 150 žena in to v treh izmenah.

2. Za uspešnejše izvajanje petletnega plana bomo razbremenile 150 mož (zidarje, mizarje, tesarje itd.), da bodo lahko šli na delo po svojih strokah. Žene bomo namesto njih delale na polju.

3. Zaradi lažjega obdelovanja zemlje bomo organizirale skupno z vsemi organizacijami medsebojno pomoč. Do 10. junija mora imeti vsaka vas organizirano delovno grupo, ki bo pomagala v svoji vasi, po potrebi pa tudi v drugi vasi.

4. Pomagale bomo obnovi s tem, da se obvezujemo dati v tem letu prostovoljno 90.000 ur, v vrednosti 8.150.000 lir.

5. Žene bomo skrbele, da se bo odkup presežkov kmečkega pridelka pravilno izvršil, poleg tega pa bomo kontrolirale vestnost odkupa, da bo čim več oddano.

6. Žene bomo v čim večji meri pritegnile k načrtnemu študiju, ki ga po vaseh organizira OF, in skrbele tudi za strokovno izobrazbo s strokovnimi predavanji.

7. Prevzele bomo s pomočjo ma-

sovskih organizacij OF patronate nad 6 kolonijami, ki se organizirajo v našem okraju, ter nad Severjevimi dečjim domom v Kojskem, kjer bo vedno po 60 otrok.

8. V "Tednu matere in otroka" bomo s predavanji, razstavami in drugim zainteresirale vse žene za vzgojo otrok in pristopile h konkretni pomoči vsem potrebnim.

9. Skupno z ostalimi organizacijami bomo skrbele za dosledno izvedbo obveznosti, ki si jih je zadala OF na vase.

Obljubljamo, da bomo te obveze dosledno izvedle, ker se zavedamo, da je le v skupnem delu vsega delovnega ljudstva zasigurana izvedba plana.

Naj živi maršal Tito!

Vse za izvedbo plana!

Žene goriškega okraja.

PONOVEN NAPAD NA TRŽAŠKO LJUDSTVO

Trst, 31. avgusta. — Vršil se je javen shod in zbrano ljudstvo je mirno poslušalo govornike. Provokatorji so vrgli med zbrane ročno bombo. Poročila ne povedo koliko ljudi je ranjenih. Obveščevalne agencije so hitro zatrdile, da je bil to shod komunistične stranke.

TRŽAŠKI ŠKANDALI

Vse govori in razpravlja o škandalu pri Uradu za javna dela. Posebno vojaško sodišče je sodilo zavezniškima častnikoma majorju Squireju in kapitanu Wildeju, dočim glavnega obtoženca polkovnika Rihardshona še ni bilo pred sodišče. Oba obtožena zavezniška oficirja sta priznala vse, kar jima očita obtožnica in sicer je prejel major Squire od raznih trdk 7 milijonov lir in 4.000 dolarjev, kapetan Wilde pa je prislužil na ta način okoli 10 milijonov lir. Sodba še ni bila izrečena, ker jo mora pred tem potrditi vrhovni poveljnik Sredozemlja. Naslednjega dne, to je 19. avgosta, so se morali zagovarjati pred sodiščem italijanska vojunka Slovenka Miroslava Štrukelj, ki je ljubimkovala v času okupacije z raznimi italijanskimi oficirji v Ljubljani. Potem se je poročila z italijanskim fašistom Bessijem in je postala grofica. Po zlomu fašizma je postala prva tajnica visokega zavezniškega častnika. Obtožena je zaradi različnih daril v vrednosti po 1.700.000 lir, za tem 25.000 lir, 60.000 lir, 600.000 lir in 180.000 lir. Poleg nje je bila obtožena tudi hitlerjanska tajnica Anita Hübner, ki ji je podaril Squire čedno vsotico 4 milijonov, tvrdka Toros 2.500.000, tvrdka Pavan 1 milijon, Anton Lanari 300.000 lir, E. Breitner pa ji je poklonil 2.000.000 lir. Proces je bil preložen na 28. avgust. Slovenci poznamo poučen pregovor: "Božji mlinci meljejo počasi, toda sigurno".

Jugoslavija kupila potniški parnik

Jugoslavija je v avgustu kupila od meksikanske družbe Imperial Star Line, potniški parnik "Ciudad de Lisboa", katerega bodo prekrstili in dali ime "Partizanka". Parnik se sedaj nahaja v Lisboni, kjer ga popravljajo in ima prostora za 600 potnikov.

Prvo potovanje napravi v Avstralijo in od tam pripelje v Jugoslavijo izseljence, ki želijo vrniti se v domovino. Za tem bo "Partizanka" redno vozil med Jugoslavijo in Buenos Airesom.

Franc Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

Dr. Hinko Halpern

Specijalist notranjih bolezni

Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure

San Martín 955 - 1 nad. - dep. C/

U. T. 32-0285 in 0829

Primorske Vesti

KRVAV INCIDENT NA BLOKU PRI SV. LUCIJI

Na bloku pri sv. Luciji se je pripetil krvav dogodek, ki je vzbudil obzornost ter ogorenje vsega prebivalstva Julijske Krajine ter jugoslovanskih narodov, obrnil pa je nase tudi pozornost vse mednarodne javnosti. Ameriški vojak je streljal na Slovenko Marijo Krivec, ko je že prekoračila demarkacijsko črto, kjer se končuje območje ameriških vojakov Zavezniške vojaške uprave. Ameriška 88. divizija skuša prikazati incident tako, kakor da ne zadene ameriškega vojaka nobena krivda. Ukrepi, ki so sledili, pa kažejo, da se ameriško poveljstvo seveda krivde omenjenega vojaka, ker ta je zastrožilo. Tudi so izrazila ameriška vojaška oblastva pripravljenost skrbeti za zdravljenje težko ranjene Marije Krivec. Krivdo ameriškega vojaka je ugotovila tudi jugoslovanska uradna komisija. O samem dogodku je podala točno izpoved tudi ranjena Marija Krivec, ki leži v bolnišnici v Vipavi.

Krivčeva je izjavila da je bila zmerom zavedna Slovenka in da je v narodno osvobodilni borbi podpirala partizane, ter zanje zbirala hrano po vaseh. Tudi na ostalih blokih demarkacijske črte se dogajajo podobni primeri. Značilno je, da dopuščajo angloameriške vojaške oblasti teror, ki ga izvajajo tuji ter domači fašisti nad prebivalstvom in vodilnimi protifašisti. Vse kaže da bi radi anglo-ameriški krogi s terorjem in raznimi zastraševalnimi metodami, kakor je krvavi incident pri Sv. Luciji, odvrnili prebivalstvo cone A od borbe za njegove demokratične pravice.

ISTRSKI BEGUJNCI SO RAZOČARANI

Med in mleko so oblihbili razni reakcionari prebivalcem Pulja in drugih istrskih naselij, da bi jih pregovorili za izselitev v Italijo. Toda mnogi so doživeli kruta razočaranja in se sedaj vračajo v svoj rodni kraj. Tudi Anton Ruda se je v februarju odšel iz Pulja v Ankonu. Bedno je živel v beaunskem taborišču v Beraamu. Ker je protestiral proti postopanju, so ga imeli za revolucionarja. Ruda na se je naveličal šikan in se je odločil za vrnitev v Pulj. Prišel je v cono B, kjer je takoj dobil zaposlitev. Štirje beaunci iz Rovinja so se tudi vrnili domov, ko so izkusili kako žalostno je življenje istrskih beauncev po raznih italijanskih taboriščih. Anton Ruda je izjavil, da je v Italiji še mnogo beauncev, ki bi se tudi radi vrnili, pa jim povzročajo pri tem najrazličnejše ovire.

ZAVEZNIŠKA RAZMEJITVENA KOMISIJA V ISTRI

V prvi polovici avgusta je pričela medzavezniška razmejitvena komisija z razmejitvenim delom. Prebivalstvo je v vseh vaseh, kjer je pričela komisija s svojim razmejitvenim delom, izražalo svojo voljo po priključitvi k Jugoslaviji. Vaščani Zabavalja so postavili velik slavolok s Titovo sliko in s Triglavom, simbolom narodne osvobodilne borbe. V Vršču je skušala komisija prepričati ljudi, da vodijo vse poti iz te vasi v Trst. Ljudstvo je odgovorilo, da bo že samo poskrbelo za potrebne poti. V Truškah je stopil pred komisijo 11-letni deček in izrazil sledečo prošnjo: "Napravite tako, da bo tudi naša hiša v Jugoslaviji". Istrsko ljudstvo je znova dokazalo, da je politično zrelo in da ne terja ničesar drugega, nego samo to, da se njihove naselbine in njive ne cepijo in parcelirajo na dvoje.

VPRAŠANJE TRŽAŠKIH LADIJ

Dne 6. avgusta je imel Mestni osvobodilni svet v Trstu svojo redno sejo, na kateri je obravnaval vprašanje današnjih tržaških paroplovnih družb ter ukrepe, ki bi bili potrebni za obnovo tržaških pomorskih zvez. Brodovje tržaškega Lloydja je bilo med drugo svetovno vojno skoraj popolnoma uničeno. Z nabavo novih ladij je tržaški Lloyd dosegel stanje 131.260 ton napram 621.533 tonam predvojnega brodovja. Žal pa so vse te Lloydove ladje registrirane v pristaniščih italijanske republike, v Trstu samo štiri. Zaradi tega je veliko pomorščakov brezposelnih. Promet v tržaški luki je neznan, ker ni nobene prave pomorske zveze s Trstom. Nikdo se ne briga, da bi prevzelo tržaško pomorstvo svoje stare tradicionalne pomorske zveze. Na splošno so tržaške pristaniške pristojbine nižje nego v Genovi, Benetkah in drugih italijanskih pristaniščih. Nujno potrebno je, da se obnovijo stare pomorske zveze z Vzhodom in promet z zaledjem. To je tem važnejše, ker je češkoslovaško gospodarstvo že doseglo svoje predvojno stanje. Vsi ti pojavi kažejo, da gre za določene naklepe proti Trstu. Lloydovo brodovje naj obnovi svoje zgodovinske pomorske zveze v korist svojega gospodarstva. Te tradicionalne zveze pa so usmerjene k Srednjemu in Daljnemu Vzhodu. Takoj je treba uvesti jadransko tarifo za železniško zvezo Trbiž—Trst, pa tudi za važno prometno zvezo Maribor—Postojna—Trst.

PRAZNIK OSVOBODITVE IN PRIKLJUČITVE K JUGOSLAVIJI

Ob bližajoči se ratifikaciji mirovne pogodbe se Slovensko Primorje pripravlja na svoj največji primorski festival, ki naj predstavlja praznik osvoboditve ter priključitve velikega dela Primorske k Jugoslaviji. Festival bo na obsežnem šumskem polju ob Vrškah, ki je torišče največjih obnovitvenih del. Primorsko delovno ljudstvo se vneto pripravlja na ta zgodovinski dan, ko bo prvič v zgodovini prišlo v sklopu državne narodne slovesnosti. To bo največji zgodovinski dogodek na 1. maju 1945. Priprave za festival osvoboditve in priključitve so zajele vse vrste, vse organizacije ter vse primorsko ljudstvo.

STANOVANJSKA KRIZA V TRSTU JE RES HUDA

Nedavno je Urad za oddajo novih stanovanj v tržaški občini razpisal 25 dvo in trobričnih stanovanj pri Sv. Soboti. Par dni za tem je ta urad že prejel okoli 1200 prošenj. Verjetno se bo število prosilcev povzpelo na 2.000. Te številke kažejo, da je stanovanjska kriza v Trstu zares huda. Prošnje rešuje posebni odbor občinskih svetnikov. Tržaško delovno ljudstvo se bori za to, naj bodo najemnine ljudske, dostopne delavcu, nameščencu z današnjimi dohodki. Nedvomno are prednost onim, ki so stanovanja res potrebni, ki so kot borci za svobodo ali kot politični preganjanci fašizma morali zapustiti svoje domove, kamor so se utihotapili ponekod ljudje s temno politično preteklostjo.

GOSPODARSKA VPRAŠANJA ISTRE

Na zadnjem zasedanju Okrajne skupščine v Kopru je bilo govora o važnih gospodarskih vprašanjih. Kmetijski razdelek je letošnjo pomlad dobavil iz Jugoslavije 1.000 mladih prašičkov za rejo in pleme. V Istri terja prašičjereja precej manj truda in skrbi nego po drugih krajih Primorske. Obdelovalci istrskih vinogradov in vrtoev se pritožujejo zaradi pomanjkanja gnoja, ki je izredne važnosti v kmetijstvu. S povečano prašičjerejo bo tudi na tem področju precej pomagano, saj napravijo prašiči ob dobrem nastiljanju veliko dobrega gnoja. Le sami si bomo lahko izboljšali svoje gospodarske sta-

nje. Treba je odpraviti sedanje pomanjkanje pujskov. Čim več maščob bomo prideli z lastnimi sredstvi, tembolj se bo izboljšalo naše prehranitveno stanje in tem številneje bomo lahko imeli na mizi mesno hrano.

SKRB ZA RED IN VARNOST MORA BITI DOSLEDNA IN ISKRENA

V tržaški okolici se množijo primeri tatvin, zaradi katerih so oškodovani predvsem kmetje in vrtnarji. Tatovi kradejo grozdje, sadje in zelenjavo. Te tatvine se ponavljajo že nad poldrugo leto. Enolni sindikat kmetijske stroke je predlagal Zavezniški vojaški upravi, naj se ponovno uvedejo policijski čuvaji. ZVU je sicer obljubila, da bo upoštevala predlog kmetijskega sindikata, v resnici pa je ostalo vse pri starem. Značilno je, da nimajo sedanji čuvaji javne varnosti v Trstu nobenega uspeha pri zatiranju tatvinskih početij v tržaški okolici. Tudi slovenska imovina mora uživati zaščito tistih, ki so poklicani začasno skrbeti za red in varnost. Prebivalstvo upravičeno pričakuje, da mora biti skrb za red in varnost dosledna in tudi iskrena.

PROTILJUDSKI ZNAČAJ CONSKEGA IN OBČINSKEGA SVETA

Kakor celotna civilna uprava v coni A, tako sta nastala tudi conski in tržaški občinski svet na podlagi znane odredbe št. 11, ki je odvzela izvršno moč po ljudstvu izvoljenim narodno osvobodilnim odborom in vzpostavila nove organe javne uprave. Kjer pa to ni bilo mogoče, je postavila Zavezniška vojaška uprava vojaške guvernerje. Stališče conskega in občinskega sveta v Trstu vsebuje v sedanjem položaju namere, ki tožijo k predpripravam za ustvarjanje bodočih pozicij, s katerih naj bi bilo mogoče sabotirati pravilno poslovanje in normalno življenje Samostojnega tržaškega ozemlja ter celo ogroziti njegov obstoj. Nadaljnji dokaz služenja protiljudskim interesom je manevriranje potom italijanskega nacionalističnega tiska, ki predstavlja ene politične skupine, ki jim pripadajo člani obeh svetov. Ta italijanski nacionalistični tisk se zadnje dni bori z vsemi sredstvi in argumenti proti vstopu predstavnikov Slovensko italijanske antifašistične unije v te organe. Ni jim prav, da bi imelo naše ljudstvo svojo besedo pri reševanju vprašanj Samostojnega tržaškega ozemlja. Prav radi bi izolirali delavske in kmečke množice ter jih odvrnili od sodelovanja pri javni upravi. To stališče daje obema svetoma izrazit nedemokratičen in protiljudski značaj. Vsekakor je bodoče sodelovanje Slovensko-italijanske protifašistične zveze v marsičem odvisno od odgovornih organov Zavezniške vojaške uprave.

SLOVENSKI DUHOVNICI ODKLANJAJO MISHON ŠKOFA SANTINA

Tržaški škof Santin je napovedal v Trstu velik mission, ki bo hkrati po vaseh, cerkva, gledališčih in javnih trah. Za ta mission se predvideva 3 in pol milijone lir stroškov. Slovenski duhovniki so se zbrali in obravnavali vprašanje tega "cirkuškega missiona". Odklonili so te vrste mission, ker ne odovarja duhu in tradicijam slovenskega ljudstva. Slovenski duhovniki so sporočili ta svoj sklep škofu Santinu, ki je razkačen zavrnil: "Comando io!" (Zapovedujem jaz). Odločen slovenski duhovnik v Trstu je pojasnil to začelo s tremi nameni, ki jih sleduje škof Santin s pripravami za ta mission: 1) Pridobiti čim več volilcev za bližajoče se volitve v tržaški parlament. 2) Škof Santin hoče "dokazati", da je Trst "italijanski", ker so take vrste missioni v navadi v Italiji. 3) Ta mission naj bi dokazal, da Slovenci spoštujejo škofa Santina, kar naj bi dokazali s svojo udeležbo pri njegovem missionu. Delovno ljudstvo pa odklanja Santinovo namero, ker ne mara sodelovati pri navideznih cerkvenih pripravah, ki pa imajo dejansko svoje politično ozadje.

OBOGATELE SO RAZNE TVRDKJE

Dve leti sta minili, kar imamo upravo ZVU, po naših vaseh pa še zmerom molijo kvišku fašistične ruševine. Obnova stanovanjskih in gospodarskih posloplj je siromašna v toliko, v kolikor so z njo obogatele razne tvrdke. Ni nobene načrtnosti, smotnosti, solidnosti ter skrbi za izčrpano ljudstvo. Kako pri vprašanju mezd in plač ter razdelitvi potrošnih predmetov in nadzorstvu cen, tako je tudi v gospodarskem pogledu: Ljudstvo naj živi od obljub, kapitalistična gospoda pa živi v izobilju, s polno obložene mize pade včasih kakšna drobtinica na tiste, ki so v "zvesti" službi tej gospodi.

VPRAŠANJE TRŽAŠKEGA ŠOLSTVA

Dne 20. avgusta se je sestel Mestni osvobodilni svet za Trst, ki je obravnaval predvsem šolsko vprašanje z vidika potrebe njebove nujne rešitve. Tržaške šole trpijo zaradi pomanjkanja prostorov. Vojaška oblastva zelo počasi vračajo šole, ki so jih rekvirirale. Mladina živi v ozračju napetega nacionalizma, ki ga podpihuje neodgovorna propaganda in s tem otežuje možnost učnih uspehov. Precejšnje važnosti je tudi slab gospodarski položaj profesorjev, ki si s svojimi skromnimi plačami ne morejo mnogo pomagati. Tov. Pahor je v okviru razprave poudarjal potrebo po resnični avtonomiji slovenske šole, ki bi jo bilo treba zagotoviti s primernimi ukrepi. Slovensko ljudstvo odklanja politiko Zavezniške vojaške uprave napram šolskemu osebju, kar ovira uspešno šolsko delovanje. Tudi je nujno vprašanje otroških vrtcev.

GLADOVNA STAVKA V TRŽAŠKI BOLNIŠNICI

Dne 20. avgusta so pričeli z gladovno stavko bolniki oddelka za plučne bolezni v umobolnici pri Sv. Ivanu. Hočeio doseči izboljšanje prehrane in so odločeni stavkati tako dolgo, dokler jim izboljšanje ne bo zagotovljeno.

PROCES PROTI ODGOVORNEMU UREDNIKU LISTA "IL LAVORATORE"

Dne 2. avgusta je bila razprava proti odgovornemu uredniku dnevnika "Il Lavoratore", tov. Leopoldu Gaspariniju, ker je v svojih člankih označil znanega fašističnega pretepača Alojzija Scruzza kot kriminalca, denuncianta Alojzija Kosminija pa kot fašističnega špijona in preganjača protifašistov. Sodišče je obsodilo tov. Gasparinija na 5.000 lir globe.

POVIŠANJE CENE ELEKTRIČNEMU TOKU

Cene so bile povišane električnemu toku, prav tako je zvišana tudi najemnina za števec. Možno je, da bo tudi ACEGAT povišal svojo dosedanjo tarifo in obremenil s sedanjim povišanjem cen električnemu toku potrošnike. V tržaškem mestnem in conskem svetu sedijo ljudje, ki ne mislijo mnogo na koristi delovnega ljudstva. Doslej še niso našli drugih sredstev pri reševanju mesnih financ, akor enostavno obremenjevanje delovnih množic.

VELIKA EKSPLOZIJA

V neki jami pri Selci so našli pobiralci min v sredo dne 6. avgusta vojni material. Pri padcu granate iz rok je nastala eksplozija, ki je terjala življenje 38-letnega Manijija Rote, ki zapuščata ženo in tri otroke, 38-letnega Renata Leondinija, ki zapuščata ženo in dva otroke, ter 25-letnega Uga Gerometa. 37-letni Flavij Gril ima ranjeno levo nego in je oslepel na desnem očesu. Vsi štirje so Tržačani.

PETMILIJONSKA ŠKODA ZARADI OGNJA

Požar, ki je izbruhnil dne 9. avgusta v garaži Karla Chenellata v ulici Sv. Sobe št. 9, je povzročil velikansko škodo, ki jo cenijo na pet in pol milijona lir. Zgoreli so 4

ARGENTINSKE VESTI

PRESEDNIK VLADE GENERAL PERON JE GOVORIL

Pred štirinajstimi dnevi je potom verige združenih argentinskih radiopostaj govoril general Peron. V svojih govorih je obširno obrazložil ekonomsko in politično stališče argentinske vlade.

Povedal je tudi kakšno stališče bo vlada zavzela napram onim, ki hočejo motiti notranji red. Zelo ostro je napadel Socijalistično stranko in nje voditelje, ki da s svojo umazano politiko škodujejo državi in zapeljujejo delavstvo. Tudi delovanje tukajšnje Komunistične Partije je kritiziral in obsojal. Rekel je, da so komunisti zvitih politiki in da se danes vrivajo po raznih političnih sekajah, da bi lažje na ta način dosegli svoje namene.

V zaključnem govoru pa je rekel, da bodo strogo postopali napram vsakemu, ki moti notranji red v državi, kakor tudi napram onim, ki s svojim delovanjem škodujejo napredku države.

Nekatere stranke so generalu Peronu javno odgovorile na njegove izjave.

kamioni, več rezervnih gum, avtobus in nekaj bencina. Domnevajo, da je nastal požar zaradi velike vročine.

POROKE

V prvi polovici avgusta so se poročili v Trstu zidar Albert Bogatec in zasebnica Rozalija Čuk, uradnik Renato Komar in uradnica Alma Zakinja, elektrotehnik Ivan Čuček in uradnica Marija Depretis, vratar Ivan Grilanc in zasebnica Angela Guštin, uradnik dr. Bruno Tolentin in farmacevtka dr. Lida Pertot, zidar Vladimir Zavadlal in šivilja Danica Cevnjak, uradnik Anton Piron in zasebnica Alojzija Bekar, uradnik Rupert Žega in zasebnica Zofija Pertot.

Josip Kaluža pek in zasebnica Ana Helling, uradnik John Sidney, Crick ter šivilja Marija Kastelic, uradnik Rihard Vesek in zasebnica Ida Mislej, uradnik Varerij Zendaro in zasebnica Suzana Tončič. Uradnik Pavel Duič in uradnica Silva Serio, pek Umberto Mužina in tov. delavka Marija Bertovec, mehanik Karol Mahnič in bolničarka Lidija Polencig, kmetovalec Silvester Križmančič in zasebnica Štefanija Rasani, litograf Angel Škerl in grafičarka Marina Bin. Zidar Jožef Briton in zasebnica Karla Kozmina, mehanik Bruno Juriševič in dnevničarka Viktorija Piteri. Bilo srečno!

SMRTNA KOSA

V Trstu so umrli v zadnjem času 69-letni Franc Zago, 66-letna Antonija Zlobec, 37-letna Karmela Travan, roj. Ukovič, 84-letna Marija Tavčar, 15-letna Ivanka Smilovič, 36-letni Viktor Morgan, 65-letna Marija Marušič, 39-letna Alojzija Kozulič, 52-letni Krištof Buducin, 77-letni Jakob Golobič, Marija Sojčič, 63-letna Pavla Pavlin. V Bazovici pa je umrl 68-letni Ivan Kavčič.

V Trstu so umrli 57-letni Marij Bostič, 73-letni Ivan Nartin, 24-letni Viktor Furlan, Josip Radojkovič, Vladimir Bandelj iz Komna, 77-letna Gizela Rot, 85-letni dr. Filip Bruner, 3-letni Remigij Černivec, 53-letni Jožef Batič, 74-letna Emilija Mahne, 48-letni Jožef Cerkenič, 65-letna Ana Rasnik ter Ana Kurel iz Valčje drage. Pokojnikom bomo ohranili trajen spomin!

Jekše Ektor
MIZARSKA DELAVNICA
Dr. Luis Belaustegui 4466
U. T. 67-3621

TISKARNA "LA VANGUARDIE" ZAPRTA

Tukajšnje glasilo Socijalistične Stranke "La Vanguardia" je posebno zadnje čase hudo napadalo voditelje sedanjih tukajšnje vlade in njih delovanje. Oblasti so se tega naveličale in zaprle tiskarno, češ da ne odgovarja isti prostori iste odredbam. Tiskarna "Vanguardia" je last Socijalistične Stranke.

Tukajšnje časopisje smatra ta korak od strani oblasti nepravilen napram demokratičnemu časopisju in protestira napram tokemu postopanju.

Ustavljčen in zaplenjen je tudi časopis "Provincias Unidas", glasilo Radikalne stranke. "La Hora" glasilo K. P. pa poštni urad ne dovoli več, da bi se razpošiljala potom pošte.

PREVOZNA SREDSTVA TRPIJO VSLED POMANJKANJA NAFTE.

V zadnjem času vsa tukajšnja prevozna sredstva zelo trpijo vsled pomanjkanja nafte. Posebno so pa pri tem prizadeti lastniki privatnih avtomobilov in kamionov, ki morajo izgubiti več ur ali cel dan, da se jim posreči vdobiti vsaj po 10 ali 20 litrov nafte.

Nič se pa ne ve kdaj ta kriza preneha.

JUGOSLOVANSKA NOGOMETNA REPREZENTANCA, BO JANUARJA IGRALA V BUENOS AIRESU

Že več časa so tukajšnji voditelji Kluba River Plate na delu, da bi dosegli in podpisali pogodbo z jugoslovanskim timom Hajduka, kateri bi došel v Buenos Aires in tu igral nogometne tekme.

Omeniti moramo, da so nogometaši Hajduka edini bili aktivni tudi za časa zadnje vojne. Imajo prvenstvo nogometa v srednji Evropi in zmagali so močne time, kakor v Milanu, Torinu in izvrstno so se postavili napram raznim moštvom v Franciji.

Voditelji Kluba River Plate so te dni podpisali pogodbo in Hajduk bo januarja in februarja igral v Buenos Airesu. Ko dospelo jugoslovanski nogometaši sem, se bo določilo natančen program tekmovalstva v katerem bodo vključena tudi tekmovalstva z različnimi drugimi južnoameriški klubi.

Nogometaši Hajduka bodo gotovo pripravili dati vse iz sebe, da bodo čim boljše predstavili Jugoslavijo in jugoslovanski fizikturni pokret.

ZLATA POROKA

V vasi Orehovica pri št. Vidu nad Vipavo, obhaja meseca septembra zlato poroko Franc Fabčič in Ivanka roj. Rosa. So starši osmih sinov, med katerimi 6 bivajo v Argentini.

Častitamo!

ISČE SE

Nečakinja bi rada izvedela o svojem stricu Jožetu Pahor, ki se nahaja nekje v Chau. Ima zanj važne vesti od družine iz Nove vasi pri Opatjenselu.

Kdor bi vedel kaj o njem naj blagovoli sporočiti na naslov: Luisa Zuzič, Km. 8, Bahía Solano - Comodoro Rivadavia.

INDUSTRIJA PAPIRJA

W I D E R

Andrés Pereyra 3965 U. T. 61-2260
Buenos Aires

ODMEVI PRVE KAMPANJE ZA "SLOVENSKI GLAS"

Za danes bomo napisali nekaj, toda ne za nove, ampak za naše stare naročnike in oglaševalce, kateri so najbrž pozabili, da naš list ne živi od samih obljub, ampak potrebuje nekaj drugega to je — denarja. V teh časih, ko vsak deček zasluži po desetak na dan, ne more in ne sme biti izgovorov, da ni s čem plačati našega edinega glasila. Priznamo, da večina naših trgovcev, obrtnikov in industrijalcev so bili, so in bodo ona hrbtenica, na kateri se je naslanjal ves naš tisk v tužini. Tem vso čast in priznanje, ampak se obračamo do tistih, ki so "pozabili" za poravnat naročnino ali oglase. Posebno oglaševalci, bi lahko prav dobro razumeli, kako mučno je iztirjevalcu, ki se oglasi večkrat radi enega in istega vzroka in ki večkrat dobi isti odgovor: — "pridite pozneje". Zato opozarjamo vse brez razlike, da greste našemu iztirjevalcu na roke s tem, da plačate pravočasno svoj prispevek za vzdrževanje našega lista, ker zastoj je povdariat narodno zavestnost, če pa dejanja pričajo drugače.

Tem potem se obračamo do naših naročnikov posebno v notranosti države, da jih ZADNIČ obveščamo, ki ste zastojali z naročnino in ste dobili nismeno obvestilo od uprave, ter upamo, da napravite Vašo dolžnost, ker v nenasprotnem slučaju smo prisiljeni ustaviti list vsakemu, ki je obvestilo bilo odposlano in odgovora ne prejmemo.

Vse pošiljatve (Bono, Giro postal) naslovite na: Slovenski Glas, C. Ramón Lista 5158 - Capital. Iz mesta in okolice lahko pridete osebno od 20 do 22 ure, kakor tudi ob nedeljah in praznikih od 16 do 20 ure. V vsakem slučaju, če ni kaj v redu z listom kličite na telef. 50-5502.

Upamo, da boste ta naš poziv upoštevali in uvaževali.

Pred kratkim smo v listu poročali, da za to prvo kampanjo je tiskovni odbor določil nagrade. Te nagrade smo se dajo z namenom, da bi se dvignilo na čimvečjo višino število udarnikov za to kampanjo in ob enem za njihovo poštrevovalnost kot priznanje, ki naj jim bo v spomin te naše prve kampanje. Zato pozivamo vse rojake širom republike, da se prične vsi udeleževati pri kampanji, polje je obširno in nagrade so tudi leme če primerjamo finančno stanje našega lista. Zato na delo tovariši, ker vsakemu je dana možnost, da doseže te nagrade.

VZROK ZAMUDE PRI SEDANJI IZDAJI SLOV. GLASA

Izšli smo s to številko s par dnevi zamude in to vsled pomanjkanja papirja v tiskarni. Vsem je znano, da je uvoz iz inozemstva prekinjen in pri tem tudi trpijo zaloge papirja.

Dokler so te razmere ne spremenijo in izboljšajo, bomo seveda tudi v bodoče odvisni od zaloga papirja pri izdaji Slovenskega Glasa.

Uredništvo.

NAGRADE ZA PRVO KAMPANJO "SLOVENSKEGA GLASA"

so sledeče:

- 1) ZAPESTNA URA (Vrednost okrog \$ 100.—).
- 2) NALIVNO PERO z monogramom (Vrednost okrog \$ 50.—).
- 3) ŽEPNA DENARNICA z monogramom.
- 4) Zanimiva knjiga "KOROŠKI ZBORNIK".
- 5) Vsakdo, ki pridobi 5 novih naročnikov, ki plačajo celoletno naročnino, dobi naš list eno leto brezplačno.

V bodoče bomo v vsaki številki lista, poročali o gibanju te kampanje za nove naročnike:

PRVA KAMPANJA ZA "SLOVENSKI GLAS"

V. Batagelj	13 naročnikov
V. Metljak	10
B. Zlobec	7
Razni	9

Vsak, ki pridobi nad 5 novih naročnikov pride omenjen v tem seznamu. Ostali, ki pridobe manjše število pridejo vključeni v zgornjo lestvico pod označbo "Razni".

Kakor je opaziti od zadnje številke lista je stopil v kampanjo tov. V. Batagelj, znan poštrevovalni delavec za naša društva in naš tisk, kateri se nahaja na prvem mestu. Upamo, da se bodo tudi drugi odavali, — kateri so nam obljubili — tej kampanji, da bo delovanje čim bolj zanimivo ter ob enem uspešno za razširjenje našega glasila pod geslom: "V VSAKO SLOVENSKO HIŠO MORA "SLOVENSKI GLAS"!"

Odbor za Prvo kampanjo "SLOV. GLASA"

POMOTA

V zadnji številki smo poročali o preselitvi naših uredniških prostorov, kjer se nam je vrnila neželjena pomota. Izvili smo telefonsko številko 50-5501, katera ni prava, medtem ko naš telefon je:

50 - 5502.

IZ UPRAVE

Priporočamo cenjenim naročnikom, kateri so bili poslani opomini glede zastale naročnine, da čimpreje storiijo svojo dolžnost ali se vsaj naj opravičijo. V nasprotnem slučaju se dotičnim list ustavi s prihodnjo številko.

José Lah, Lomas de Zamora: Naroč. prejel, imate poravnano do 30-8-48.

Ivan Leban, Quebrada S. Pablo: Naroč. nino prejel, imate poravnano do 30-3-48.

TISKOVNI SKLAD

V Tiskovni Sklad so prispevali sledeči:

Od prej	\$ 113.—
Iv. Leban	2.—
B. F.	2.—
F. Lozar	2.—
J. Trampuž	2.—
Fr. Cerkenik	12.—
Fr. Bajuk	2.—
Ant. Bajuk	2.—
Skupaj	\$ 137.—

LISTNICA UREDNIŠTVA

U. S. J. - Slovenski Odbor. — Poslano gradivo za objavo (seznam rojakov, ki so prispevali za rekonstrukcijo in Bilanco Centrala) objavimo v prihodnji številki, ker je bil list že urejen ko smo vaše gradivo prejeli.

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: CONSEJO ESLOVENO
CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAV SKOF — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
"Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
Ljudski Oder: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
Jugoslovansko Društvo Samopomoč Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-2667.
Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Beiró 4916, T. A. 50 - 5591

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolice: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
Za Rosario in okolice: Stefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
Za Lomo Negro in okolice: Golobič Marko.
Za Villa Calzada in Temperley ter okolice: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
Za Caballito: Marija Kharčič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
Za Paternalu: Matevž Simčič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 10 de Septiembre de 1947.

No. 24

V drugo leto

Vsi slovenski izseljenci širno Južne Amerike so danes leto z velikim zadovoljstvom sprejeli naš SLOVENSKI GLAS. Zaradi sta se takrat dva lista, t. j. SLOVENSKI LIST in PRAVICA v eno samo glasilo: "SLOVENSKI GLAS". To je bil prvi sad novo ustanovljenega slovenskega šveita, kateri je bil ustanovljen z namenom, da zruzi vsa naša društva, naš tisk ter da na ta način pridemo do ene same močne organizacije v izseljenstvu.

Naši bratje v domovini so se združili v narodno osvobodilni borbi in dosegli zmagajočo nad nacističnim. Zaradi so se neglede na politična in verska nasranja posameznikov v eno samo pravo demokratično celoto. To je zadobno tako človek siroma čezega sveta, kjer bivajo jugoslovanski izseljenci, in tudi med nami v daljni Argentini. Hočemo vsi iz tujine pripomoči za napredek naše nove republike narodne Republike Jugoslavije, katero vesno vodijo naš marsal Tito in jegovi sodelavci.

Ob združitvi naših listov smo si začrtali našo pot in po tej poti tudi stopamo. Smo in hočemo pisati v skladu in danu naše F.N.R.J. ter pobivati vsako sovrasno gonjo in mrzijo, ki škoduje naši domovini. Boriti se hočemo proti izdajalcem našega naroda, kateri so se zatekli v tujino in usli pravim kazni.

Boriti se pa hočemo tudi proti onim ljudem, ki imajo vedno na jeziku "živjo Tito" in "živjo Jugoslavija", ki pa njihova dejanja dokazujejo nasprotno. S krinko na obrazu sejejo ti ljudje med nami nesoglasje in sovrasvo ter tako škodujejo vsakemu našemu delovanju in napredku.

Čeprav ima SLOVENSKI GLAS danes veliko število zvestih prijateljev in čitateljev ne bomo tajili, da imamo tudi neprijateljev, ki neumorno delujejo in iščejo kje in kako bi mu škodovali. Zavržali so nam list, češ, da je "tarski" in drugi spet, da je preveč političen. Ne pojasnijo nam pa kam se za te vzroke naslanjajo. Naši zavedni trgovci, industrijačci in običniki s svojimi oglasi skozi vsa leta požrtvovalno podpirajo naše glasilo in oni in vsi zvesti naročniki so glavni steber Slovenskega Glasa, posebno še v tem času, ko so tiskarski stroški ogromno porastli. Imamo pa tudi med nami one, ki so nam odpovedali svoje oglase in se na vse načine trudijo, da bi isto dosegli pri drugih oglaševalcih in tako dosegli svoj cilj, ki je: škodovati našemu listu. Zastonj se trudijo ti "troji", da bi uničili dohodke za vzdrževanje našega lista, ker število naših naročnikov in oglaševalcev vedno raste.

Ne bomo tajili, da pri našem listu ni pomanjkljivosti in prav radi sprejememo vsako konstruktivno kritiko. Za vsakega našega rojaka je prostor v naših stolpcih, da piše in poroča ono, kar v listu manjka. Vpoštevajo pa naj pri tem, da SLOVENSKI GLAS izdajajo in pišejo naši tovariši brezplačno in le v prostih večernih urah po trudapolnem svojem delu. Vsak se rad umakne delu, ki mu ne dopinese družega nego moralno zadoščenje, katero je v korist naši skupnosti in zato ne se posluževati nesmiselnega kritiziranja, ki škoduje napredku.

Ko stopamo v drugo leto smo pričeli kampanjo za pridobitev novih naročnikov, da bi tudi na ta način zboljšali SLOVENSKI GLAS in vse kaže, da zadobimo dober odmev. Naš list, nam je tu v tujini prepotreben, da na ta način ohranimo našo slovensko besedo ter imamo povezane naše izseljence z našo ljubo in drago domovino. Tudi je nujno potrebno in važno, da bi tedensko izhajali, a to bomo lahko dosegli komaj tedaj, ko se bodo zgrnili vsi slovenski izseljenci in izseljenke okrog našega bodočega Slovenskega ljudskega Doma in našega edinega glasila SLOVENSKEGA GLASA.

Zato vsi na delo za širjenje in zboljšanje našega edinega glasila SLOVENSKEGA GLASA.

Vesti iz Organizacij

NEDOVOLJENA PRIREDITEV

V nedeljo, dne 31. avgusta se je imela vršiti napovedana prireditev. Par dni prej je bilo javljeno na društvo, da oblasti ne izdajo za to prireditev potrebnega dovoljenja. Zastonj so bili vsi koraki, da bi dovoljenje dobili ali pa vsaj pojasnili vzroke, radi katerih se dovoljenje ne izda.

V nekaterih društvenih prostorih so bile javne prireditve že pred meseci prepovedane iz vzrokov, da niso prostori po predpisih pripravni. Čudno pa je to, da ne dobimo dovoljenja niti v prostorih, ki so zato pripravni.

Naše prireditve se vršijo iz zgolj kulturnega stališča in bi ne smelo biti vzroka, da bi se za te ne dalo potrebnega dovoljenja.

ZAHVALA

Ženski meddruštveni odbor se zahvaljuje vsem, ki so dobrovoljno sodelovali na naši skupni prireditvi, dne 23. avgusta.

V prvi vrsti se zahvaljujemo našem ljubljenski Ministru Generalmajorju Francetu Pirc, ki je s svojo prisotnostjo počastil in podprl našo akcijo za pomoč trpeči jug. deci. Enako se zahvaljujemo tovarišici Zorki Leontič ter članom delegacije. Z Vašo prisotnostjo ste potrdili, da je slovenska žena v Argentini zavzela pot naših žen v domovini, ter da smo zmogni ti preko vseh zaprek, samo da dosežemo cilj, ki smo si ga začrtale.

Nadalje se zahvaljujemo Slov. pevskemu zboru, tov. Angelu Hrovatinu, tov. Zofki Sulič ter vsem igralcem. Posebno pa tov. Vidi Gomišček, ki je s svojo deklamacijo ganila vse prisotne. Hvala udeležencem ter vsem onim, ki so pripomogli, da je naša prireditev moralno in materialno zelo uspešno izpadla.

Za S.Ž.M.O.:
Pepca Kodelja

IZ UDRUŽENJA SVOBODNES JUGOSLAVIJE — SLOVENSKI ODBOR —

Av. Francisco Beiró 4916.

Zbirka za rekonstrukcijo F.L.R.J.

Slovenski odbor skupno z vsemi pododbortri si je nadel nalogo nabrati \$ 40.000 do konca tekočega leta. Vsota ni velika, zato smo prepričani, da s požrtvovalnostjo vseh zavednih rojakov in rojakinj bomo isto dosegli pred določenim rokom.

Res je, da živimo v dobi raznovrstnih kampanj, toda na žalost mnoge teh se vršile v omejenem krogu radi česar, mnoge ne pridejo do zaželjenega uspeha.

Zbirka bo uspeha, ker v naši naselbini ni in nemore biti zavednega Slovenca, ki bi ne prispeval za obnovo F.L.R. Jugoslavije; zato pa rojaki raztreseni širom republike, odtrgani od naših ustanov, dolžnost tudi vas je, da prispevate.

Nabiralci nemorejo do vsakega posameznika, in od vseh tudi ne znamo natlačnega naslova, zato pa kjerkoli se nahajate organizirajte skupine, če tega ni mogoče pa tudi posamezno pišite na naš naslov in mi vam bomo sporočili kam in kako lahko oddaste vaš prispevek.

V št. 22 objavljeni prispevki znašajo \$ 1275.—
V št. 23 objavljeni prispevki znašajo „ 3310.—

Skupaj \$ 4585.—

Popravek:

V zadnji številki se nam je urinila neljubna pomota, katero radi natančnosti rade volje popravimo in sicer drugi odstavek imen darovalcev bi se moral pravilno glasiti:

Po \$ 40.—: Svarcel Bernard.

PRVA PRIREDITEV SLOVENSКИH ŽENA

V soboto 32. avgusta je Odbor Slovenskih žen priredil svojo prvo prireditev za pomoč sirotam v domovini.

Nad vse pohvale vredna je bila inicijativa naših organiziranih žen, delati skupno ne glede v katerem društvu ali organizaciji so včlanjene, glavno je, da so spoznale, da časi zahtevajo skupnih akcije, in da je cilj vseh eden in edini: pomoč potrebnim v domovini. Sad te združitve je bila prva skupna prireditev, ki je bila tudi prava manifestacija naše skupnosti.

Prireditev, ki se je začela precej po napovedani uri je otvorila s primernim pozdravnim govorom predsednica ženskega odbora tovarišica Levpuščekova, nakar je nastopil skupni slovenski pevski zbor, katerega sta vodila tovariša Krebelj in Samec. Nastop zbora je bil kakor vedno sprejet z navdušenim aplavzom.

Nato nas je zopet razveselil naš batonist Angel Hrovatin, ki je zapel "En starček je zivel" in romanco iz opere "Redora", "Ruska žena", mi bi hrovatina še dalje poslušali, toda ne da se pregovoriti niti z vztrajnimi aplavzi tako smo se morali zadovoljiti le s temi dvema pesmima in kosom iz opere "I pagliacci".

Tudi maia Lidija Gabrovec nas je ponovno ocarala s svojim umetniško izvajanim klasičnim plesom.

Vida Gomiščekova nam je spretno deklamirala poezijo, "Huertanos de guerra" ki jo je sama zložila. Vida je vredna pohvale, kajti poezija je res umetniško delo, in tudi deklamirala jo je prav dobro.

Po doigem molku radi nesreče, ki jo je doletela smo vendar zopet slišali peti naso požrtvovalno pevko Zorko Sulič. Sodelovala je s par pesmimi, ki so vsem ugajale, posebno pa nas je razveselila z Liszt-ovo skladbo "Sen jubezni".

V drugem delu sporeda je bila podana burka v enem dejanju: "Doña Cucumera" Radi njene vsebine in radi igralcev, ki so jako dobro podali svoje vloge je burka zbudila mnogo smeha. Vidi se, da naša mladina mnogo bolje poda igre v španskem jeziku, ker ji govornica lažje teče, kakor slovensčina. Le škoda da dvorana v kateri se je prireditev vršila, v nobenem oziru ne odgovarja našim kulturnim nastopom, še manj pa je bil zato primeren oder. Upamo da bomo tudi to nepriliko v kratkem odstranili, ko bomo tudi Slovenci imeli našo lastno dvorano.

Prireditev je obiskal polnomočni minister generalmajor Francé Pirc, katerega so spremljali Dalibor Jakaša, Dalibor Soldatič, tajnik Popovič in Zorka Leontič zastopnica Jugoslovanskega kdedčega križa. Med prisotnimi je bil tudi kapetan in nekaj častništva in mornarjev jugoslovanskega parnika "Lošinj", ki je usidran v tukajšnjem pristanišču.

Minister Francé Pirc se je med sporedom zahvalil s kratkim govorom prirediteljicam, to je ženskemu odboru in našim ženam za humanitarno delo ki ga vrše za pomoč naši deci v domovini.

Po končanem sporedu se je pričel ples ki je trajal do jutra. Za ta poslednji del programa je pa dvorana popolnoma odgovarjala, kajti zgrajena je, kakor se vidi izključno za ples.

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

NAŠIM STARIŠEM!

SLOVENSKA MLADINA, POD POKROVITELSTVOM SLOVENSKEGA SVETA ORGANIZIRA TEČAJE ZA PODUČEVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA.

Obračamo se tem potom na vse naše rojake, stariše otrok in mladine, kateri bivajo v mestu in okolici, prepričani, da bodo vestno razumevali naše želje, katere nas vzbujajo do tega velikega kulturnega delovanja.

Prepričani smo, da bo naša kolonija zavedna in močna le tedaj, ko bodo vsi dobro razumevali naš jezik, našo zgodovino in literaturo, kakor tudi globoko socialno spremembo v naši domovini, katera se je izvršila povodom zadnje osvobodilne vojne. Zato pozivamo vse slovenske stariše, da vpišejo svoje otroke in mladeniče v tečaje, ki jih organizira naša slovenska mladina, pod pokroviteljstvom Slovenskega Sveta.

Vzelo se je v poštev predloge, da se bodo tečaji vršili za otroke in odrasle, t. j. od 15 let naprej. Vršili se bodo tedensko v sledečih prostorih: za odrasle nad 15 let v ulici Simbrón 5148 in v Saavedri, ulica Ramallo 4962; za otroke v istih prostorih in tudi v ulici San Blas 1951.

Da se bo pa obširneje poročalo o tem starišem je Slovenski Svet sklenil, da se bo vršil sestanek starišev in sicer v nedeljo, dne 14. septembra ob 3 popoldne v ulici Simbrón 5148. Vsem starišem, ki želijo, da bi se njihovi otroci učili slovenskega jezika, se bo na tem sestanku podrobneje objasnilo o vsem kar je v zvezi s temi učnimi tečaji.

Starisi! Vabljeni ste torej, da se udeležite tega važnega sestanka. Vse one, ki iz kateregakoli vzroka bi se ne mogli udeležiti tega sestanka, in želijo vpisati svoje otroke v tečaj za slovenščino, naprošamo, da izpolnijo spodaj objavljeno prijavo ter jo vrnejo na uredništvo Slov. Glasa, calle C. R. Lista 5158, Capital.

Ime in priimek .....

Starost .....; Državljan .....

Prostor v katerem bi tečaj obiskoval .....
(označiti enega izmed zgoraj navedenih)

Bivališče .....

(podpis)

TEČAJ ZA SLOVENŠČINO

Ze je lepo število naše mladine vpisano v tečaj za podučevanje našega jezika.

Kdor ni še vpisan lahko to napravi v sledečih prostorih:

- Ulica San Blas 1951.
- " C. R. Lista 5158.
- " Centenera 2249.
- " Simbrón 5148.
- " Ramallo 4962.

Vpisovanje se zaključí 15. septembra.

IZ ČAJANKE MLADINE DRUŠTVA "SAMOPOMOČ"

Nedeljo za nedeljo smo odlašali, ampak vendar smo se odločili prirediti čajanko. Vzrok ni, ker ni bilo časa, marveč, ker mladina Društvo "Samopomoč" ni bila še dobro organizirana. Enkrat vse to na pravem temelju, se lahko prične delovati na vseh poljih.

Vsem je dobro znano, da se je vršila v nedeljo, 24. avgusta čajanka, katero je priredil mladinski odsek.

Prisostvovalo je veliko število članov in znancev društva. Vsi so bili zadovoljni, ko so videli lepo število prisotnih, navdušenje mladine in vsi so pokazali svojo željo do čimvečjega uspeha. Prisotni so se z veseljem vsedli za mize in so bili vsi dobro postreženi.

Seveda, zahvaliti se moramo raznim članom Društva Samopomoč, kateri so veliko darovali, da so stroški bili čim manjši.

Med čajanko so nekateri tovariši spregovorili par besed, katere so bile namenjene mladini, da ta pridobi čimvečje veselje do dela v bodoče.

Član Dr. Samopomoč

Escribe un joven esloveno sobre:

De dos posiciones: la justa

Siendo esloveno y joven, imposible para mí ocuparme para participar activamente en la marcha progresista que lleva nuestra juventud, aprovecho la página juvenil del vocero de nuestra colonia para conocer sus triunfos y los obstáculos que se le cruzan a los jóvenes en su camino ascendente como miembros de nuestra familia de inmigrantes.

En el número 23 de nuestro periódico me vi sorprendido por dos proclamas, sobre las que paso a dar mi opinión, proclamas que se refieren ambas a la unidad material de nuestra colectividad.

Una procedía de la Comisión Juvenil Central Eslovaca y traía las resoluciones de la Asamblea General Ordinaria efectuada por la juventud el día 18 de agosto ppdo. Resoluciones que aplaudo ya que son un índice claro del pensamiento de progreso y unidad que debe guiar a nosotros, jóvenes eslovenos, personajes auténticos del espíritu que guiará en su lucha a los guerrilleros del Mariscal Tito, nuestro querido líder. La otra proclama procedía de la Junta Juvenil de "Slovenski Dom" y que fué lanzada como contribución para solucionar algo, que desde el punto de vista de la Junta, necesita remediarse.

A los jóvenes compatriotas de "S. Dom" les quiero hacer notar que nuestras fuerzas no las podemos medir por el número de pequeños grupos con sus respectivos locales abiertos que consigamos mantener en nues-

tra colectividad, sino de todo lo contrario, esto es en que consigamos unirlos en un Centro Eslovaco Unido. Con esto nosotros nada podemos perder y si ganar mucho.

Mientras subsista el espíritu localista, no se abandonen las ambiciones, y no se dispongan llevar una acción conjunta en base a sacrificios y concesiones mutuas (eso de sacrificios debe empezar por casa, y esto deberían entenderlo todas las juntas, sociedades y organizaciones), nuestras sociedades no podrán ejercer la función de centros culturales y sociales con la influencia suficiente como para que pueda ejercer un Centro Unido como el que se desea crear.

Quiero que esto no sea la iniciación de una polémica, sino un llamado a la realidad, siendo mi deseo, no el de herir el amor propio de nadie (que por otra parte parece exagerado), sino que solamente quiero dar mi contribución en beneficio de todos, ajeando constancia de que estoy en un todo de acuerdo con las resoluciones de la Asamblea juvenil del 18 de agosto, y oirezco mi pequeño esfuerzo, y el tiempo libre de que dispongo, fuera de mi trabajo, para integrar las brigadas de jóvenes para construir un hogar para la juventud Eslovaca, que sea digno de nosotros y un pedacito de nuestra Patria en nuestra colonia, exponente de lo que puede el esfuerzo de todos en beneficio común.

De esta manera creo que doy el ejemplo a los demás jóvenes, sobre como debemos encarar el cumplimiento de las resoluciones de nuestra Asamblea, esto es trabajando, y no persistiendo en opiniones particulares que en nada benefician el esfuerzo de la juventud.

Rodolfo Mermolja.

FEDERACION JUVENIL YUGOSLAVA

REALIZA SU

PRIMER GRAN EXCURSION

el día 21 de Septiembre

FESTEJANDO LA ENTRADA DE LA PRIMAVERA

en el Recreo - Balneario "Punta Lara" frente a la parada Klm 51, F. C. S.

¡A DIVERTIRSE!...

A DIVERTIRSE EN LOS SIGUIENTES JUEGOS:

- 1º CINCHADA.
- 2º CARRERA DE EMBOLSADOS.
- 3º ROMPER LA PIÑATA.
- 4º CARRERA DE CARRETIILLAS.
- 5º JUEGO DE LA SARTEN.
- 6º ENHEBRAR LA AGUJA.
- 7º CARRERA DEL HUEVO.
- 8º JUEGO DE BOCHAS.

FUTBOL, CANTOS, BAILES Y OTRAS DISTRACCIONES. Durante todo el día B A I L E amenizado por las más grandes orquestas del momento en sus grabaciones más selectas.

Se recomienda llevar la merienda, si bien habrá Parrilada y buffet. IMPORTANTE: Los camiones y bañaderas se concentrarán en Av. MITRE y camino a LA PLATA A LAS 7 HORAS.

INFORMES: en nuestra Sede Av. Sta. Fe 2944, T. A. 41 - 3117 todos los días hábiles de 20 a 22 horas.

NOTA: La Comisión se reserva el derecho de admisión y expulsión.

COMISION DE FIESTAS
SECRETARIA DE ORGANIZACION

en el RECREO BALNEARIO - "PUNTA LARA"

SLOVENSKA BABICA
Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Dr. A. Kirschbaum
Dra. Maria Kirschbaum
ZOOZDRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

Stavbinska Kovača
G. ŠTAVAR & K. KALUŽA
Laprida 2443 Florida, FCCA

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIĆ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

Ferdinand Cotič
Trgovina z železnino
Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

Sueño y Realidad

Ya el fantasma de la guerra se disipa en la noche de la historia,
Su paso deja una estela de tristes recuerdos en la memoria,
Y en el horizonte se perfilan, entre las ruinas humeantes,
Miles de cabecitas que al mundo dirigen miradas suplicantes.

Son pequeños huérfanos de la guerra, de trémulas voces,
Que en alas del viento, llegan a nosotros veloces,
Buscando con afán esa ayuda que necesitan,
Y que con fé a los corazones generosos solicitan.

Hay un mudo reproche en sus ojos plenos de candor,
Hacia el destino injusto que les hizo conocer el dolor,
Hay en sus corazones una fuente inagotable de esperanza,
Que genera un futuro de paz, trabajo y enseñanza.

Reina en sus vidas la ausencia sin retorno de la madre,
Que sus pasos vacilantes en el camino de la virtud encuadre,
Y el dedo mudo del destino señala en sus existencias
Un futuro triste, donde palpitan del dolor las esencias.

Ya el torbellino de la vida con su vértigo los amenaza,
Y la cruel desesperanza en su negra noche los enlaza,
Pero allá lejos, de la catástrofe triunfante e ilesa
Emerge el perfil de América como divina promesa.

Como una estrella luminosa que en las tinieblas guía,
Como un nuevo amanecer que radiante les sonríe,
Llegue a ellos nuestra ayuda sin más tardanza,
Para que resurja su fe con vibrante pujanza.

Llegue con ella el olvido del triste despertar,
Que tuvieron esos sueños que no pueden olvidar,
Cuando la horrible tragedia sin piedad les castigó,
Por culpas que su mundo inocente jamás conoció.

Madre que me escuchas: ¡ayuda a un huérfano!

Solo vive en la lejana patria aquel niño
Que ayer soñaba rodeado de maternal cariño;
Hoy su madre desde el frío sepulcro te suplica:
¡Dale a mi hijo el amor que la bondad santifica!

No deigas esa voz que en la noche llama,
Que la apertura de tu noble corazón reclama,
¡Cumple tu deber de madre que la niñez debe amar!
Y su inocente gratitud en vida te erigirá un altar.

Vida Gomišček

Pismo z mladinske proge Šamac-Sarajevo

V Slovenskem poročevalcu smo gradijo. Srečni smo, ker smo tudi mi čitali sledeče pismo:

Dne 28. maja sta iz Divače odpotovali I. in II. četa mladinske delovne brigade "Rudija Mahniča-Brkinca", v kateri je 124 mladincev in mladink iz cone "B" in cone "A" našega okraja. Pred par dnevi je mladina iz Herpelj-Kozine prejela od njih tole pismo: "Že nekaj dni je minilo, odkar je prispela naša IV. primorska brigada v Šamac. Prej zapuščenca in mrtva ravnina reke Bosne je oživela, kajti na tisoče mladincev in mladink vihti tu svoje krampe in lopate, delajo in

gradijo. Srečni smo, ker smo tudi mi med to mladino in ker se bomo po dveh mesecih vrnili domov z zavestjo, da smo tudi mi gradili mladinsko proggo, ki je ponos in čast vse mladine Jugoslavije.

Mladina hoče zgraditi domovino, ki bo bogata in slavna; zato nam ni žal naših mladih moči, ne žuljev in potu. Delo naših brigad je ena izmed največjih manifestacij proti vsem fašističnim elementom, raznim "čerinom" in angleškim imperialistom, ki nam še vedno ne dopuste, da bi bili svobodni in priključeni k FLRJ. Prav z našim delom na mladinski proggi pa jim jasno dokazujemo, da smo Slovenci in da hočemo živeti v svobodni domovini, kjer bomo še naprej delali in gradili za boljšo bodočnost nas vseh.

Na proggi se bomo prekalili v mladince in mladinke, ki bodo vestni, disciplinirani in vsestransko razgledani vredni imenovati se Titova mladina. Zato se na proggi poleg ostalega dela tudi učimo in učimo.

Tudi vi dragi mladinci in mladinke, ki ste še ostali doma, se zavedajte, da je tudi vaša prva naloga učiti se in izobraževati. V ta namen čitajte čim več in udeležite se študijskih krožkov. V skupnem delu si kujmo boljšo bodočnost!

Prejmite naše borbene pozdrave!

Mladinka Jolanda."

MERCADO

"Las Magdalenas"

CARNICERIA — RAUBAR

Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

KROJAČNICA

Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

U. T. 59-1232

El 21 de Setiembre próximo la Juventud Yugoslava de la Capital Federal y alrededores festejará el "Día de la Juventud"

Organizada por la Federación Juvenil Yugoslava en la Argentina, se realizará con ese motivo una gran Excursion a la "QUINTA PUNTA LAGA" BTA en el Kr. 51 en el camino a la ciudad de La Plata. Ha sido fijado como lugar de encuentro el cruce del mencionado camino con el de la ciudad de Quilmes, encontrándose allí las banaderas y camiones a las 7 hs. emprendiendo luego una maraña conjunta al lugar de los festejos.

Las Comisiones Juveniles de Berisso y La Plata se encargarán de todo lo concerniente al asado, churrasqueada y bebidas, que estarán a disposición de los jóvenes a precios módicos, siendo completamente gratis la entrada al terreno.

En el transcurso del día habrá diversos juegos, entretenimientos y deportes, disputándose asimismo varios campeonatos.

Los medios de locomoción serán asegurados por cada Comisión Juvenil por separado, a la que se puede recurrir a los efectos de la inscripción.

En caso de lluvia se suspenderá para el domingo siguiente, pudiéndose recurrir, a los efectos de la información, a la Secretaría de nuestra Federación todos los días de 20 a 22 hs.

UBEŽNIKU

Pošteno je begunec ime,
Nedolžno milo čuje se.
Pustit si moral rojstni kraj,
Po svetu revež hodiš zdaj.

Kdo te siroto je izgnal,
Kdo bila tista je druhal?
Povej mi brat, povej mi le,
Povej resnico, prosim te!

Si morda domobranec bil?
S sovražnikom si se bratil?
Ker kriv si, te teži srce,
Pobegnil iz rodne si zemljé!

Madež naše bratske še krvi,
Na tvojih rokah ti stoji,
Ter bratomorno ti srce,
Nikjer pokoja najde ne.

Vest tvoja ti miru ne da,
Srce ti v prsih trepetja,
Kot zver po svetu zdaj bežiš,
Pravične kazni se bojiš.

Morda vzrok je bega tak,
Ker suženj več ne bo ti brat,
Po svetu iščeš taki kraj,
Da od tujih žuljev zvišavaš raj.

Po naših mestah in vaseh,
Za poštene, kruha je za vseh,
Čemu bežiš po svetu zdaj?
Čemu ne vrneš se nazaj?

Če tvoj korak ne sme nazaj,
Ker narod združen vstaja zdaj,
Dovolj grozot je že prestal,
In njega blati ne nikdar.

Faustin Lozar

SUCESOS DEPORTIVOS

LA COMISION JUVENIL DE D.K.D. "LJUDSKI ODER" ORGANIZA UN CAMPEONATO DE BASKETT-BALL.

A los efectos de estrechar los vínculos de amistad existentes entre la juventud eslava, y con el fin de propender a la práctica el Baskett-ball, de difundir y agrupar a todas las Sociedades que practiquen dicho deporte la Comisión Juvenil de D.K.D. "Ljudski Oder" organizará en fecha próxima un Gran Campeonato de Baskett-Ball el que tendrá lugar en la sede, de la mencionada Sociedad, calle Cnel. Ramón Lista No. 5158, Capital.

La Comisión Juvenil instiuye en este torneo los siguientes premios:

- 1º Copa "Ljudski Oder" y 8 medallas.
- 2º Plaqueta recordatoria y 8 Medallas.

La inscripción para este certamen se recibe en la Secretaría de la Sociedad hasta el 20 de septiembre próximo, efectuándose el sorteo el 25 del mismo mes, oportunidad en la que serán fijadas las fechas de los partidos.

Cada equipo deberá nombrar para esta última fecha, su delegado, que lo representará e intervendrá en la conducción del certamen, como asimismo en la fijación de las fechas de los partidos.

Esperando que con este certamen se cumplan los fines para los que ha sido organizado, la Comisión Juvenil de D.K.D. "Ljudski Oder" hace un llamado a todos los jóvenes eslavos de la Capital Federal y alrededores para que concurren con sus equipos, para que este sea realmente un Campeonato de toda la Juventud Eslava.

La Comisión Juvenil de D. K. D. "Ljudski Oder"

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje
JAKOB KREBELJ
CESPEDES 3783 (vokal Avda. Forest
Tel. štev. 54 - 4650

RESTAVRACIJA in BAR

BABUDER in MLJAČ
lastnika.
Ulica FRAGA 1042

CORTINAS ENROLLABLES de MADERA COMPOSTURAS EN GENERAL

Calderón 2851 - Bs. Aires - T. A. 50 - 1344

KJOSKO "EDUARDITO"
Prodaja časopisov, revij, cikaret in slaščic.
Avda. F. Beiró 5709

Sijajno je uspel sprejem Ministra Generalmajorja Franceta Pirca

Dne 16. avgusta je Udruženje Svobodna Jugoslavija organizirala velik sprejem polnomočnemu Ministru F. L. R. Jugoslavije Generalmajorju Francetu Pirca.

Krog 17. ure se je zbralo v velikanski dvorani "Babilonia" krog 1.500 jugoslovanskih izseljencev iz mesta in okolice, da prisostvujejo sprejemu in pozdravijo predstavnike naše domovine, naše nove, Titove Jugoslavije.

Sprejemu so prisostvovali tudi Minister bratske Češke Republike, član Slovenskega Združenja, večina posadke parnika "Lošinj", predstavniki vseh jugoslovanskih organizacij, časopisja in drugi.

General-major F. Pirc je bil ob vstopu v dvorano pozdravljen z burnimi aplavzi in vzkliki maršalu Titu, Narodni vladi in naši domovini.

Ministra F. Pirca so spremljali svetovalec poslaništva Dalibor Jakaša, tajnik Bogdan Popovič in Dalibor Soldatič.

V imenu U.S.J. je pozdravil Ministra in prisotne predsednik A. Paparela. Takoj za njim je govoril Minister Pirc, ki je rekel:

"Bratje in sestre!

Vsem voditeljem, članom in prijateljem U.S.J. se nasrčneje zahvaljujem za ta bratski sprejem. Izrabim priliko, da vam enako izročim tople pozdrave našega naroda, naše vlade in Maršala Tita.

Poznana mi je zgodovina in del vaše organizacije in vem tudi kolike ste napravili za novo Jugoslavijo. Častitam vam, da ste razumeli pravi smisel delovanja, kakor so razumevali vsi naši narodi v teku narodnega osvobodilnega gibanja. Daleč od domovine, brez nobenih vez z njo ste razumeli, da se na naši zemlji vrši orjaška borba, borba ne samo za

svoboditev naše domovine od okupatorja, temveč za osvoboditev delavstva od vsakega izkoriščevanja, za postavitve novega družinskega reda, ki bo nudil dostojno življenje vsakemu Jugoslovancu.

Enako tudi se čutim srečen, da se vam zahvalim v imenu našega naroda za veliko materialno pomoč, ki ste nudili svoji domovini.

Pred vami stojijo važne dolžnosti. Vaše Udruženje mora biti temelj bratstva in edinstva vsega našega izseljenštva, ker vi ste poklicani, da zberete vse one naše brate, ki niso še pristopili v naše organizacije in ki z nami enako mislijo. Za ta cilj je potrebno, da napravite močne organizacije ter da gojite kulturno in socialno izobrazbo med našimi izseljenci.

Isto tako tudi v ostalih nalogah katere čakajo našo naselbino, morate prednjačiti in biti vzgled ostalim organizacijam, ker vam to mesto pripada po vaši borbeni tradiciji in zato ker ste po vaši setavnini prava narodna organizacija v našem izseljenstvu.

Ako to izvršite, kar se od vas tudi pričakuje, boste častno izvršili vašo dolžnost napram vsemu našemu izseljenstvu v Argentini, kakor tudi napram našemu narodu v domovini. V tem delu vam želim največji uspeh."

Govor ministra je bil z navdušenjem sprejet kakor tudi večkrat z aplavzi pretrgan.

V imenu jugoslovanskih žen je pozdravila tov. Vida Paparela. Za njo je pozdravil v imenu Osrednjega Jugoslov. Sveta tov. P. Zametič, ki je povdaril da je na tem mestu že drugi sprejem predstavnikov našega naroda, ki je bila prava manifestacija našega izseljenštva v Argentini. Pozdravil je tudi goste glavni tajnik U.S.J. tov. J. Pečarevič.

Pozdravil je tudi češki minister in tot zadnji tudi vodja ladje "Lošinj". Minister Pirc se je nato pomešal med udeležence, stiskal roko v pozdrav in se z njimi prijazno razgovarjal.

Ob 21 uri se je bilo treba posloviti, razšli smo se in odnesli iz tega sprejema najboljše utise.

1930 -BAZOVICA - 1947

KRI NA BAZOVICI POSTRELJENIH PROTIFAŠISTIČNIH BORCEV JE BILO PRVO SEME VSESPLOŠNE LJUDSKE VSTAJE NA PRIMORSKEM

SPOMENNIK
KATEREGA JE
POSTAVILO
SLOVENSKO
LJUDSTVO
NASIM PRVIM
ŽRTVAM
FAŠISTIČNEGA
NASILJA
NA PRIMORSKEM

Dne 6. septembra 1930 so padli po strelu fašistov na Bazovici štirje mladi borci proti fašizmu: Ferdo Bidovec, Zvonimir Miloš, Franjo Marušič in Vekoslav Valenčič.

Tako so ti junaki dobojevali svojo borbo za pravico. Posebno sodišče in Rima, ki se je za ta proces preselilo v Trst, jih je obsodilo na smrt s streljanjem v hrbet. Hotel je fašizem s takim strahovalnim vzgledom zatreti vsako hrepenenje po svobodi našega zavednega Primorskega ljudstva. Fašističnemu nacionalnemu šovinizmu ni bilo dovolj, da je z najkrutejšo obliko nasilja zatiral naše ljudstvo s požiganjem kulturnih domov, knjižnic, spomenikov, s zaničevanjem, provokacijami in preganjanjem, temveč hrepenel je tudi po krvi zatiranega slovenskega naroda. Izbrali so si žrtve, ki so padle na Bazovici. S krvjo teh junakov se je svet je takrat spoznal, da Trst in Primorsko niso fašistični.

Kri na Bazovici se ni dala oprati in boj primorskega ljudstva proti zatiranju se je nadaljeval in to na različne načine. Ko pa je Osvobodilna Fronta slovenskega naroda oklicala nov oboroženi upor, je bilo tudi Primorsko

ljudstvo, ki je med prvimi zgrabilo za orožje in na praporju ljudskih brigad je poleg rdeče zvezde zablestelo tudi ime "BAZOVICA! In po kruti borbi, ki je zahtevala nadčloveške žrtve so se uresničili ideali Bazoviških žrtev, ker zasijalo je solnce svobode in pravice. Kljub vsem ogromnim žrtvam in trpljenju, se hoče Primorskemu ljudstvu spet odvzeti svobodo in ponovno izročiti tujemu jarmu. Kri prelita na Bazovici, pa naj bo svetovni reakciji tudi eden izmed nešteti dokazov, da cela Primorska s Trstom in Gorico mora biti jugoslovanska in primorsko ljudstvo bo nadaljevalo svojo borbo, dokler tega ne doseže.

Zavedno slovensko ljudstvo po celim svetu vsako leto primerno proslavi pomembne zgodovinske dneve, med temi tudi 6. september; na ta dan proslavi spomin smrti prvih protifašističnih borcev.

Slava padlim junakom na Bazovici!

HERRERIA DE OBRA
HUMAR y MAKUC
Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA
V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja
tuiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

IVARNA — Kroglišče in Keglješče
PODGORNIK FRANC
Varnes 2113 La Paternal

BAR - PIZERIJA
Vedno sveže pivo in druge vsakovrstne pijače. — Rezervirani prostori za družine.

Peter Filipčič

WARNES 2101 vogal GARMENDIA
na Paternalu U. T. 59-2295

FARMACIA "SOLEH"
Servicio nocturno de urgencia
Avda. Feo. Beiró 4984 U. T. 50-2079

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
V MUNRO

JANKO POLIAK

Ituzaingó 4267

MUNRO

Krojačnica "Gorica"
Franc Leban

WARNES 2191

Buenos Aires

Naproti postaje La Paternal

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIKA

VILLA A. GIARDINO Est. Thea

HUERTA GRANDE — T. A. 43

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265

U. T. 59-1892

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najboljše postreženi po zmernih cenah v HOTELU

"PACIFICO"

Anton Bojanovič

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

KROJAČNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844

U. T. 59-1356

MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"

Lastnik:

PETER JONKE

Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.

PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA

Udruženje Svobodna Jugoslavija

PODOBOR VILLA SASSO

— VABI NA —

"LUNCH" in PLESNO ZABAVO

ki se vrši v SOBOTO, dne 20. SEPTEMBRA ob 21 uri v dvorani "Sociedad de Fomento", Avda. Campana 864 — Villa Scasso. Čisti dobiček gre v pomoč sirotam in pohabljenim otrokom v Jugoslaviji.

VSTOPNINA: Moški \$ 3.—; ženske \$ 2.—

Se naproša rojake, da bi se te važne zabave udeležili in uljudno vabi

PRIREDITVENI ODBOR

PROMETNA SREDSTVA: Colectivi: 44 (Cabalito y Flores), 55 iz Plaza Italia, 10 iz Mataderos in 2 iz R. Mejía.

Turizem v Sloveniji

Slovenija je slovela že pred zadnjo vojno zaradi svojih svetovno znanih letovišč. Tujci pravijo, da je Slovenija, posebno Gorenjska, jugoslovanska Švica. Res krasen je ta del naše domovine, krasijo jo mogočne planine, temni gozdovi, jezera, še pod zemljo razodeva svojo trino čarobno lepoto. Toda pod bivšo Jugoslavijo so uživali te krasote le tujci in domači mogotci, ki so si v najlepših krajih gradili vile in hotele. Ljudstvo je imelo od vsega tega le drobtinice, ki so padale od razkošnih miz bogatinov, delavec si pa sploh ni mogel misliti na letovišče ali odih.

Sedaj stavi delovno ljudstvo Jugoslavije vse svoje sile za izvedbo petletnega načrta, za uresničenje načrta, za uresničenje načrta, ki bo spremenil lice Jugoslavije. Povsod obnavljajo in gradijo. Toda ljudska oblast skrbi za vsestranske koristi svojega ljudstva. Ni dovolj, da imamo samo tovarne in stroje ter zvišamo produkcijo, hočemo, da bodo ljudje zdravi, veseli, zadovoljni življenja. Saj je ravno to namen petletke, da dviga gospodarski, socialni in kulturni raven vsega prebivalstva nove republike.

Zato posvečajo v Jugoslaviji veliko pozornost tudi turizmu. Posebno v Sloveniji bodo prihajali, kot prej, inozemci iz vseh držav in delavci ter namočenci iz vse Jugoslavije. Slovenija bo postala največji turistični center za vso Jugoslavijo. Sedaj so vsa letovišča zasadena, povsod naideš člane sindikatov, delavcev in uradnike, ki uživajo svoj dopust v najlepših krajih naše domovine, tam, kjer so nekdanji imeli dostop le privilegirani močtači. Kot člani sindikatov imajo poseben popust, v hotelih se jim stroški znižajo za eno četrtino, vožnja pa je polovična. (Penzijon (stanovanje in hrana) za ves dan v hotelu na Bledu stane toliko, kot eno kosilce v Trstu.) V več krajih so razni boati pod bivšo Jugoslavijo hoteli imeti neomejen monopol tudi nad naravnimi krasotami, tako so zidali razne objekte, kjer jim je nihali prišlo. Sedaj je tudi temu konec. Na Bledu so podrli še nekaj vil in kavarn, ki so tik ob obali zastirale pot in dostop do jezera.

Ob obali so začeli graditi lepo asfaltirano cesto in sprehajalno pot. Bled bo dobil lepšo podobo in se bo še razširil. Kmalu bodo začeli graditi hotel za uradnike, ki bodo uživali za naravno brezplačno letovanje, čež nekaj tednov na bodo končana dela za masovno prenočišče, kjer bo lahko

prenočevalo skoraj 400 izletnikov, ki pridejo v soboto na svoj nedeljski izlet na Bled.

Zaradili bodo tudi poslopje za počitniške kolonije najmlajših in srednješolsko mladino, ki je sedaj nastanjena po raznih vilah in hotelih. Sindikati imajo na raznih krajih Gorenjske že domove za svoje člane, ponekod jih pa še urejajo.

Tako skrbi Jugoslavija, da rastejo v novi državi zdravi in veseli ljudje, da imajo po delu zasluženi dopust, ki ga preživijo v najlepših krajih. Poleg fizikulture, planinstva in kulturnega razvedrila postaja tudi turizem last najširših plasti delovnega ljudstva, ki se veseli življenja in dela za napredek svoje domovine.

Albin Bubnič
(Ljudski Tednik)

MADŽARSKI ROMAN O DOBERDOBU

Od 2. do 5. junija t. l. so madžarski knjižni založniki priredili v Budimpešti tradicionalne — po vrsti osemnaeste — "Knjižne dni", ki jih je svečano začel predsednik republike Tildy Zoltán. Ob priliki "Knjižnih dni", ki so še holi utrli pot progresivni madžarski književni dejavnosti, je izšlo dokaj izvornih del in nekaj prevodov; izmed novih knjig je treba razen Rákošyjeve knjige "Za madžarsko demokracijo", omeniti monografijo znaneega marksističnega esteta Lukač Györgya o zgodovinskem romanu, družbeni roman progresivnega pisatelja Déry Tiborja (Nedokončan stavek), pesniško zbirko znaneega pesnika in pisatelja Illyš Gyule (Iz oči v bravsko in Serafinovičeve železne oči) ter Serafinovičeve železne povodnji. Posebno pozornost zasluži vojni roman iz prve svetovne vojne, ki nosi naslov "Debdob" in ki ga je napisal madžarski borec za svobodo Zálka Mate. Značilnost romana ni le v tem, da se dogaja na s krvjo prepojeni slovenski zemlji, temveč tudi v dejstvu, da je madžarski junak iz španske državljanske vojne, pred desetimi leti izkrvavel Zálka položil v opis nastav in dogodkov na fronti "razpadajoče monarhije" optimizem pripovednika-revolucionarja in se prav zato bistveno razlikuje od nekdanjih modnih romanov Remarquea, Ludwiga, Renna itd. (ki se v tem tudi razlikujejo od Prežihovega Doberdoba). V Zálkovem vojnem romanu prihaja do izraza prepričanje borca, verujočega v mir in sožitje narodov, ki ga nebo kaliko robljanje orožja imperialistov; v tem je tudi velik nomen madžarskega romana o Doberdobu.

F. Š.

"V Jugoslaviji je delo veselje in ne žrtev kakor v kapitalističnih deželah!..."

IZJAVE ZASTOPNIKOV SINDIKALNIH ORGANIZACIJ RIMA IN PARIŠKEGA PODROČJA O VTISIH IZ JUGOSLAVIJE

Beograd. — Zastopnika sindikalnih organizacij Rima in pariškega področja, ki sta na povabilo Krajevnega sindikalnega sveta Beograda prisostvovala njegovemu plenarnemu zasedanju sveta, sta priredila tiskovno konferenco za predstavnike domačega tiska.

Predstavniki sindikalne organizacije Rima, Pompilio Molinari, je orisal najprej vtise, ki jih je dobil med obiskom v naši državi, in je med drugim dejal:

"Navdušeni smo nad sprejemom in vsem, kar smo videli v Beogradu. Vaše gostoljubje nam je bilo znano že od prej, vendar nas je iznenadil iskren, prisrčen in bratski sprejem v Jugoslaviji.

Drugi važen vtis je hitrost, s katero delajo jugoslovanski narodi, predvsem njihov delavski razred, za obnovo in izgraditev dežele, ki je bila med vojno hudo prizadeta. Spoznali smo ogromne socialne in ekonomske izpremembe, ki so nastale v vaši državi po še nevidenem navdušenju, s katerim so se jugoslovanski delavci lotili obnove. Obiskali smo večje številno podjetij in gradilišč ter se seznanili z načinom dela. Pri vas pomeni delo veselje, ne pa žrtev kakor pri nas. Prepričani smo, da bodo narodi Jugoslavije v celoti in pravočasno izpolnili svoj petletni plan.

Po bivanju v Beogradu smo se še holi prepričali, da je nujna, rekel bi, ovljenjska potreba, da v bodoče ne utrudno delamo za zblizanje italijanskega naroda in jugoslovanskih narodov.

Govoreč o sindikalnem gibanju svoje domovine je Molinari dejal:

"Naša Konferencija dela je enotna organizacija, ki obsega vse delavce in delovne ljudi ne glede na njihovo politično pripadnost. V njej so vključeni delavci komunisti, socialisti, krščanski demokrati, republikanci, neodvisni in drugi. Konfederacija šteje 6 1/2 milijona organiziranih članov. Okroga 80% vseh delavcev Italije, — v nekaterih predelih pa tudi 90%, — je vključenih v sindikalne organizacije."

Na vprašanje, kakšne so težave, na katere zadeva italijansko sindikalno gibanje, je Molinari odgovoril:

"Največja težava pri našem delu iz-

vira iz stalne sovražne gonje, ki jo vodi reakcionarni tisk proti sindikalnemu gibanju. Reakcionarni tisk si prizadeva, da bi pred italijanskim ljudstvom oblatil naše sindikalno gibanje. Pri tem sodeluje iz Amerike tudi Antonini preko svojih agentov v Italiji, da bi ustvaril nekako drugo vrsto sindikatov. Pojavili so se tudi poizkusi, da bi se ustanovile posebne sindikalne organizacije kvalunkvistov in liberalcev, monarhistov itd., z namenom, da bi se razbila enotnost sindikalnega gibanja, toda vsi dosednji poizkusi so ostali brez uspeha. Najboljši dokaz za to je zadnji sindikalni kongres v Firenci, na katerem se je pokazala enotnost sindikalnega gibanja Italije ter njegova trdna odločenost, da nadaljuje borbo za uresničenje boljšega življenja delavskega razreda. Na tem kongresu je bil sprejet tudi nov člen statuta Konfederacije dela, po katerem so dovoljene tudi politične stavke, kadar gre za obrambo republikanskih ustanov."

Delegat sindikalne organizacije pariške pokrajine Jean Chmognion je izjavil naslednje:

"Med desetdnevnim bivanjem v jugoslovanski prestolnici smo lahko ocenili življenjsko silo sindikalnega gibanja Beograda. Obiskali smo veliko število tovarn in gradilišč. Vse, kar smo videli, je bilo za nas zelo koristno in poučno.

V Beogradu smo spoznali ogromen pomen, ki ga ljudska oblast pripisuje sindikalnim organizacijam. Prepričali smo se, da jugoslovanska vlada ne podvzema nobenega koraka, nobene delovne akcije, ne da bi se prej posvetovala z delavci odnosno z njihovimi predstavniki v sindikalnih forumih. Kadar gre za to, se samo po sebi vsiljuje primerjava med našimi in jugoslovanskimi sindikalnimi organizacijami. To primerjanje je neugodno za sindikalno gibanje v Franciji, ki nima takšnih pravic kakor v Jugoslaviji. Pozornost nam je zbudila tudi trdna povezanost delavskega razreda s sindikalnimi voditelji, ki se kaže na številnih področjih materialnega, duhovnega in fizičnega življenja. Pri vas se vidijo oaromna prizadevanja na področju splošnega dviga delavskega razreda.

Sindikalno gibanje Jugoslavije uživa polno podporo ne samo zvezne ampak tudi vseh republiških vlad. Francoski sindikati ne uoivajo takih prednosti. Vaši sindikalni voditelji so vedno na višini svojih nalog. Te naloge izvršujejo z največjo odločnostjo in uspehom. Delavski razred Jugoslavije, ki se je osvobodil verig kapitalizma, dokazuje na vsakem koraku svoje delovno navdušenje in ustvarjalno silo.

Povsod se more videti izreden de-

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugooslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugooslava.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C CORREO 390

TAJLER MECANICO DE PRECISION

J. STRASAK — CARDONA y DANEK

Especialidad en matrices, embutidos, máscaras, tornillería, soldadura autógena, etc.

ASUNCION 5210

VILLA DEVOTO

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA" de Cuervo y Fernández

Avd. Eco. Boiró 5399 — U. T. 50-8562

SLOVENSKA GOSTILNA

ALEKSIJ TREBŠE

Avd. San Martín 6470 U. T. 50-5106

TISKARNA

Rudolf Živec

SARMIENTO 40 Casero

T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiend: Lunes - Miércoles y Viernes

Pedir hora por teléfono

Defensa 1153

U. T. 34-5319

lovni polet. Človek opazuje z občudovanjem tolikšno delovno dejavnost. Ljudje ne mirujejo od jutra do večera. Delajo in so preobloženi s svojimi posli. Ko mine dan, v Beogradu ne zamre ustvarjalno delo. Tudi ponoči smo mogli videti, kako delajo mladi ljudje za obnovo svojega mesta.

Svoje vtise iz vaše dežele bomo sporočili delavskemu razredu Francije. Svojim tovarišem bomo pripovedovali o spontanem in pristržnem sprejemu v Beogradu ter o noših delovnih oblikah v Jugoslaviji. Nedavni obisk predsednika Krajevnega sindikalnega sveta Beograda Jankeza, v Franciji in naš obisk v Beogradu bosta prispevala k okrepljenju medsebojnih zvez. Prepričani smo, da bomo pred pariškimi delavci zvesti tolmači vsega, kar smo tukaj videli in slišali.

Ob koncu je zastopnik sindikatov

„Ne bomo več tlačani na svoji zemlji!...“

Tik nad Sočo, ki se pomika, odkar so jo zajezili, le počasi po svoji strugi, in se s svojo modro barvo čudovito ujema z jasnino neba in s pokrajino, po kateri teče, se vleče na drugi strani glavne ceste, ob stari poti, tik zelenih travnikov kot velika, bela lisa anhovska tovarna. Most pri Anhovem je še vedno podrt in jegovo ogrodje, ki štrli nad strugo, spominja na partizanske čase, ko je peljala preko Soče pot s Kanalskega v Brda. Partizani so jo morali najčesče bresti na mestu, kjer je najbolj plitva. Ko je narastla so se pogrezali vanjo do vratu in se borili z njenimi pretečimi valovi.

Anhovska cementarna je zrastle iz potreb, ki so jih rodile ruševine prve svetovne vojne, se postopoma širila in dobila vse večji obseg. Pred vojno je zaposlovala tisoč dvesto delavcev, a danes, ko ni premoga in azbesta, jih zaposluje polovico manj. „Hoteli so jih odpustiti še sto trideset“, mi je pripovedoval delavec, ki je zaposlen v njej že mnogo let, „a mi sami smo prepredili to s tem, da smo skrčili delo od osemindeset na štirideset ur na teden. Tako smo rešili svoje tovariše brezposelnosti in obvarovali njihove družine lakote, ki jim je preti.“

„Ali delate v tovarni sami domačini?“ sem mu zastavila vprašanje. „Domačini, kako pa bi bilo drugače? Pred leti je vodstvo tovarne hotelo zamenjati naše delavce s priselenci. Govorilo se je, da pride tristo Piemontesov in zanje so pripravljali že barake. Nekdo jih je pregovoril, da ni prišlo do izvedbe tega načrta, s katerim bi imela tovarna itak samo škodo. V naših ljudeh ni imela le pridne, temveč tudi sposobne delavce. Ne misli, da je ta trditve kar tako, brez osnove. Mi domačini nismo prišli nikoli kljub sposobnosti do kakšnega boljšega mesta, ker so bila boljša mesta prihranjena in namenjena priseljencem. Prišli so bili popolni analfabeti, ki se niso znali niti podpisati. Niso bili redki primeri, ko je ta ali oni delavec naučil pisati svojega bodočega vodjo. Težki so bili tisti časi in tisti ljudje, ki so bili nad nami, niso imeli nobene druge prednosti kot to, da so bili fašisti. Anhovo je bila svoj čas prava fašistična utrdba. Domačini smo se počutili v njej tako, kakor se počuti riba na suhem. Ob kapitulaciji Italije se je zrušila in vsa fašistična svojat se je pobrala sama od sebe stran, ker se je zavedala, da nima na tej zemlji kaj iskati, pa tudi bali so se, da bi jim vrnili milo za drago. Mi jim nismo ničesar storili in

pariške pokrajine odgovoril na večjavno upravo, je to drugače. Zaključek je tak, da se lahko živi, vsakdo se lahko do sitega naje in ni se mu treba izčrpavati in grizti samega sebe.

Tam delavec ve, za koga dela, ve, da dela zase, ker so odpravili vse pijavke in je delavni človek vzel v roke oblast. Ker delavec ve da dela zase in ker ve, da bo tem več imel, čim več bo delal, dela z veseljem in z ljubeznijo. Mi nismo mogli do sedaj nikoli delati z ljubeznijo. Za nas je bilo delo vedno težko kot je bil tečak kruh, ki so nam ga merili. Po priključitvi se bo izvršil v tovarni in v nas samih velik preobrat. Uredili bomo tako, da ne bo nihče zapostavljen, da bodo dobile tudi žene v resnici toliko, kolikor jim gre in ne bo njihova plača zapisana le na papirju, ker jim bomo omogočili, da bodo zvišale delovno sposobnost. Iskali bomo novih delavnih načinov; da bo naša tovarna čim več prispevala k obnovi in k moči Jugoslavije in da bo nam samim tem bolj v njej. Za enkrat mislimo poskušati pri izgradnji nove Gorice in pri izgradnji nove železnice Aidovščina—Logatec, ki je že projektirana.

Ozrla sem se na pročelje bližnje tovarniške zaradbe, na katero so delavci napisali, da ne bodo več tlačani na svoji zemlji. Velike, lepo oblikovane črke so se bleščale v soncu kot znamenke novih dni.

Mora Samsa
("Ljudski Tednik")

v tistem trenutku smo bili preveč srečni, da bi mislili nanje. Le njihova slaba vest jih je gnala od tu.“

Vsaka mišica je trepetala na njegovem zaubnem obrazu, ko je nadaljeval: „Plače so bile take, da se nismo videli iz dolca in ga ni bilo več človeka, ki bi nam zaupal eno samo liro. Ob slabi hrani in v nezdravih stanovanjih je zbolela polovica ljudi za jetiko. Zdravnik se je neprestano zadržal in stavljal predloge, da bi uprava kaj ukrenila zaradi naših stanovanj. Njegove besede pa so naletele v prazno, ker uprava ni imela čuta za naše potrebe. Na drugi strani Soče, prav ob tamkajšnjem vходу v tovarno, stoji hišica, ki je bila izgotovljena za model delavskega stanovanja. Nikoli ni prišlo do tega, da bi se delavci poslužili njene udobnosti in opreme so že prej odpeljali iz nje. Še prej so jo seveda fotografirali in slike so šle po drugih italijanskih tovarnah in bove kam še, da bi govorile nepoučnim ljudem o našem ugodju, češ tako dobo se godi delavcem v Anhovu. Resnica je imela drugo lice, ker je ostalo le pri tem edinem modelu. Prav tako je bilo zaradi lepšega tudi ambulanta, od katere ni imel nihče pravice ve koristi. Vse te razmere se vlečejo dalje že dve leti po dohletni vojni, odkar čakamo na priključitev. Sedanja gospodarja se dobro zavedajo, da se jim bodo s priključitvijo izmuznili iz rok mastni dobički in vkrat so skušali oškodovati tovarno s tem, da bi odneljali stran najrazličnejše stroje. Prišli so s kamioni in naložili nekaj spremnega materiala. Nato se je še nekajkrat ponovilo, a mi delavci smo se temu odločno uprli in nismo pustili odpeljati ničesar. Naše delo se drži vseh teh zgradb in vsega, kar je v njih. Če bi našega dela ne bilo, bi se tudi tovarna ne večala. To je tista stvar, za katero danes vemo, kako je z njo. Ogromne dobičke, s katerimi so gospodarji zvišali obrat, so iztisnili iz naše krvi. Mi smo stradali v naših telnih bajtah, hodili smo oblečeni v cunjne, zato da se je tovarna razširila in da so oni razkošno živeli. Poglej moje hlače, vse visi od njih, ker za dvanajst, štirinajst tisoč lir ni mogoče kupiti novih. Rad bi vedel, kaj hasnejo nam delavcem polne izložbe v Gorici, če si ne moremo kupiti ničesar, kar je v njih razstavljeno. Za nas je tisto blago tam predrago in ker je predrago, je ravno tako, kot bi ga ne bilo. Mi smo kljub temu strgani, lačni in jetični.“

Utihnil je nekoliko, da se je poleglo ogerčenje, potem je prišel znova: „Na Tolminskem, ki je pod jugoslovansko

posledica take politike je ojačenje rušilne dejavnosti hitlerjevskega podzemskega gibanja v Nemčiji. Podobno sliko je lahko opaziti tudi v Italiji, kjer izvajajo fašisti in neofašisti ne samo rušilno propagando, temveč tudi teroristično dejavnost, pri čemer jih angloameriške oblasti še podpirajo. Fašistične sile razvijajo vedno večjo dejavnost tudi v Franciji, kar dokazuje posebno odkrita fašistična zarota proti republiki, v katero so bili zapleteni polga desničarskih strank tudi rojalisti, vichyjevci in drugi agenti Hitlerjeve Nemčije. Značilno je pri tem za taktiko fašističnih zarotnikov, da vodijo operacije pod zastavo „proti komunistične kampanje“. Francoski fašistični ilegalni pokret ni edini, ki uporablja geslo protikomunizma, da bi prikril protidemokratske načrte reakcije. Anglosaksonske doktrine, ki želijo ustanovitev „protikomunističnih“ blokov in zvez, spominjajo na protikomunistični pakt, ki je nekaj prikril roparske namene Hitlerjeve osi. Kritiziranje britanske laburistične vlade, ker ni prepovedala fašistične propagande, ni prineslo nikakšnih rezultatov. Oblasti v ZDA ne ukrenejo ničesar proti fašizmu, so pa zelo energične v preanjanju protifašističnih organizacij. Kampanja proti demokraciji in napredku ter vzpodbujanje reakcionarnih sil, ki vedno bolj narasčajo, sta vodilni gesli te politike.

Toda, tudi vedno močnejše demokratske sile ne počivajo. Svobodoljubni narodi sveta so trdno odločeni, preprečiti ponovno oživitve fašizma. Krvavi pouk pred vojno je pokazal, kam vodi zločinska politika sprave s fašizmom. Uničenje fašizma, ki je bilo svečano proglašeno v izjavah v Teheranu, Jalti in Potsdamu, je treba tudi izvesti. Človeštvo mora ustvariti mir in varnost za bodoča pokolenja. Potrebno je korenito odstraniti vse ostatke fašizma, da bo za vse čase odstranjena možnost njegovega ponovnega oživljenja. To je, kar najbolj zahtevajo življenjski interesi narodov.“

ZIVLJENJSKI INTERESI VSEH NARODOV ZAHTEVAJO POPOLNO UNIČENJE FAŠIZMA

Moskva. (Tass). — „Novoje vremia“ je objavil naslednji uvodnik z naslovom „Nedokončana naloga“:

„Od zaključka vojne sta minili že več kot dve leti. Med tem časom so sprejeli vrsto mednarodnih odlokov in resolucij o potrebi odstranitve vseh ostankov fašizma, kljub temu pa smo še zelo daleč od končne rešitve tega problema. Kakor v Nemčiji, je tudi v mnogih drugih državah iztrebljenje fašizma še nadalje ena izmed nainujskih nalog. Bivši hitlerjevci sedijo še vedno kot „strokovniaki“ v tako imenovanih uradih za denacifikacijo, ameriški in britanski politični voditelji na trditjo, da je denacifikacija končana. Z blaagoslovom angloameriških oblasti spreminjajo uradi za denacifikacijo svojo dejavnost v burko. Neposredna

RESTAVRACIJA

IVANČIČ RUDOLF

Añasco 2622

KROJAČNICA

CIRIL PODGORNIK

Tinogasta 5206

MERCADITO "CHISPAGO"

MILAN ŠIRCA

Carre de Vega 2746

STAVBENI KOVAČ

FRANČIČA

Calderón 2779

U. T. 50-6655

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Anton

Triunvirato 4223

U. T. 51-0722

ŽELEZO-BETONSKO PODJETJE

Bruno Komol

ZA NAČRTE IN PRERAČUNE

Bernaldez 1655

U. T. 67-1411

Prevozno Podjetje "GORICA"

Folk Franc

Villarreal 1476

U. T. 54-5177

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinske Olne in Polkna

FRANČIČ RANDELI

Avda. de los Incas 5021

U. T. 51-5184

U. T. 54-2629

FIDEOS FRESCOS

de NATALIO DOMINI

Bazurco 3425

U. T. 50-8911

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIČ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.

U. T. 757 - Santos Lugares - 271

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902

U. T. 59-0838

TRGOVINA JESTVIN

"PRI ČERNICU"

C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1508

"ALMACEN"

PETER ČUČIČ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Reinaldo Wasserman

MEDICO

Nazca 2381

U. T. 50-2845

MIZARSKA DELAVNICA

Izdelava pohištva

IGNAC KOŠER

Guido Spano 655

Munro, F. C. P.

RESTAURANT

MIRO MERKUŽA

LORIA 470

PISMO IZ JUGOSLAVIJE

Naš rojak učitelj Rajko Rajer je prijel od svojega brata Evgena pismo in ga v originalu poslal na naše uredništvo za objavo. V pismu med družinskimi vestmi tudi čitamo:

Celje, 18-8-47.

Dragi Rajko!

Prejel sem Tvoje pismo .... Sporočam Ti, da je pri meni Jeliča, ki ima sedaj počitnice. Tudi Albertova hčerka, Vanda, je tukaj z dvoje svojih dečkov.

Da Ti objasnim zadevo nasprotne propagande v tujini. Pri nas je strog red v vsakem podjetju, v vsakem uradu in se zahteva delovno disciplino od vsakogar. Gre pač za izvedbo petletnega načrta, za obnovo porušeni domov in ogromne škode, ki so jo povzročili Šbavi, Lahi in vsa ostala družba, ki je sodelovala. Vsled tega je povsem naravno, da onih elementov, ki so temu delovnemu podvigu nasprotni, ki omalovažujejo načrt ter širijo netočne vesti, odnosno laži, se ne more traktirati v rokavicah. Vsi oni, ki živijo v inozemstvu, imajo pa svoje grehe, in to zelo težke. To so oni, ki so sodelovali z okupatorjem, ki so klali lastne brate, ovajali in spravljali v zapore, taborišča, na vislice in streljanje one ljudi, ki so bili na strani O. F. in one borce, ki so se borili za svobodo in svoj dom. To je tisto leglo, ki ne pozna časti, ki je brez vsakega karakterja. Je pa povsem naravno, da s takimi elementi čim pridejo v roke pravice, je postopek odločen in plačilo njihovemu delovanju odgovarjajoče.

Vsak pošten in pameten naš človek se niti najmanj ne razburja radi inozemskega rovarjenja. Narod bode šel preko teh infamij ter z delom dosegel to, kar je predvideno v načrtu. In tako smo uverjeni, da si bomo ustvarili boljšo bodočnost sami, ne da bi potrebovali kakih tujih subvencij.

To Ti pišem, da bodeš vsakogar, ki bi prišel z lažno propagando, odločno zavrnil. Dobro storiš, ako to moje objasnijo ob vsaki priliki tolmačiš tudi drugim našim rojakom.

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
S. C. MIHELJ
Charcas 3120 U. T. 72-4957

Njegov prvi dopust

JOŽE LEŠKI

Delavec Tone Kresnik je po kosilu dejal svoji ženi, gledajoč pri tem skozi okno:

"Pravijo, naj grem na dopust..."

Žena je za trenutek ponehala s pomivanjem ter skoraj s stisnjenim glasom dejala:

"Dopust? Na kakšen dopust?"

"Kakšen, he, že štirinajst dni pravi, če ne še delj..."

Kresnik je vrgel ogorek skozi okno ter se nato obrnil k svoji ženi. Videl je njeno zadrego in to se mu je skoraj dopadlo.

"Ti si menda že mislila, da so me poslali za zmeraj, kaj?"

"Dva in petdeset let imam, pa do sedaj se o dopustih ni govorilo kaj prida", je dejala žena. Nič manj nerodno pa tudi ni bilo Kresniku. Tega sicer ni hotel pokazati, toda ko so mu danes dejali, da more prihodnji teden nastopiti dopust, skoraj ni vedel, kaj odgovoriti. Nerodna reč to. Sicer si priznava, da je skoraj vse življenje sanjaril o tem, kar celih šest in dvajset let službovanja ni hotelo priti. Eh kaj! Bili so celo časi, ko je lahko bil neizmerno vesel, da je sploh imel zaposlitev; takrat govoriti o dopustih pa bi bila skoraj neumnost. Zdaj pa kar naenkrat štirinajst dni. Žena je mogla opaziti, da je danes vse drugačne volje, spet si prižiga cigareto in preden jo je vtaknil v usta, je dejal nekam zamišljeno:

"Je res hudič... Kar naenkrat pride vse to..."

Kresnik pa ji prav za prav še ni povedal vse. Saj tudi ni treba, si je mislil, da bi morala stara vse vedeti. Koj zatem pa je menda kar tako mimogrede prijel posodo za vodo, ki je bila prazna in z njo odšel na dvorišče.

Tam pa je na vodo pozabil. Sedel je na klop pod drevesom ter mimo kadil naprej. Še dobro, da ni vprašala, kaj bom počel te dni, si je najprej dejal. Saj ona tega ne razume. Zato pričakuje, da mu bo rekla: Ti, moj mož Tine, kurnik bi lahko popravil v teh dneh. Drugače ti bo vendar dolgčas." Tone si misli, da je to skoraj res. Potrebno bi naposled tudi bilo, da bi šel v les in tam nabral kaj

za zimo. Prebelil bi si tudi lahko stanovanje. Ko se je z ženo in hčerko po okupaciji zopet vseli, je dejal, da je treba ta čas zbrisati tudi s sten in vseh oglov. Do tega še ni prišel. Če bi še živel njegov sin, tedaj bi to že kdaj bilo opravljeno. Njega pa so nekje v gozdovih pokopali, ko so oni trije bili v lagerju. Da, da; spet se je spomnil žene. Razložiti ji mora, da je treba dopust preživeti v miru. Dopust je oddih, kakor je to rekel zaupnik in to je celo tako strogo, da ni potrebno iti v teh dnevih na cesto krampati, pa naj si je to še tako nujno... V podružnici so rekli, da je vlada dala dopust kot priznanje in za obnovo delovne sile, kakor je to razlagal predsednik Jože.

Tako je Kresnik razmišljal in ponavljal pri sebi besede, ki jih je čul na sestanku.

"Je res hudič, je spet napol glasno zbrbral. On si namreč še sam pri sebi ni bil na jasnem, kaj naj stori v teh štirinajstih dneh. Da bi doma sedel in gledal svojo ženo, to bi ga bilo sram in naposled bi to bilo tudi

*dolgočasno. Da bi popravil kurnik, bi še nekam šlo, toda za to najde potreben čas tudi izven dopusta, saj ni nič posebnega zbiti liste dile.

Ko je tako razmišljal, je vedno močnejše prodirala misel, ki jo je tudi slišal na setanku: "Tovariši, uživajte dopust v kakšnem letovišču..." Kresnik se je nerodno premaknil in pri tem zagledal prazno posodo poleg sebe. Vstal je in jo postavil pod pipo. Z mislijo na te besede se je potem zagledal čez dvorišče nekam daleč. Nekam neurejeno se spominja tistih krajev, ki jih je bral tajnik podružnice. Toda on je v tej vojni mnogo zgubil. Še svojega povišstva sedaj nima; prekleli Nemci! Toda to je naposled le bilo lepo, da jim je preblar s prospekta tista lepa imena krajev, jezer in toplic. Voda je že tekla čez posodo, on pa je še vedno strmel tja, daleč, dokler ni zaslišal glas žene:

"Zapri pipo, Kresnik!"

Tisti dan, bil je torek, o tem niso ničesar več govorili. Do ponedeljka je daleč in tudi to je res, da ni dobro če se človek nečesa preveč veseli. Popoldne in naslednje dni je hodil v delavnico, kakor vsi ostali, le s to razliko, da takih, kakršen je on, med njimi ni bilo mnogo. To sicer ni nič posebnega, da je že pred vojno delal v tem podjetju dolga leta, toda nekaj izrednega je to, kar danes Kresnik čuti s svojim podjetjem. On poprej ni bil bogve kako zaveden, res pa je tudi, da mu ni bilo vseeno in da je svojega sina dobro vzgojil. Toda danes si še sam ni na jasnem, odkod njegov preobrat v tem pogledu. Svoje stroje ljubi, kakor da jim je oče. Sleherni vijak na njih mu je pokoren in delavec Kresnik dela z njimi prave čudeže, ki so jih nekoč znali delati le nekje zunaj v svetu. Sam ne ve, kako je nekega dne prišlo do tega, da so ga ob stroju fotografirali...

Toda to veselje in vdanost mu je vnovič zagrenil žgajnar.

"Pravijo, da boš šel med prvimi na dopust? Se le nisi zastoj tako gnal..."

To ni bilo prvič, toda Kresnik se kljub temu ni znašel, žgajnar je vedno le tako mimogrede zbadal, nikdar se ni upal spuščati v razgovore, razen tam, kjer je našel sebi enake. Toda od jeze se je le pridušil, dasi ga žgajnar ni mogel več slišati. "Vedno

RESTAVRANT "ČAVEN"
IVAN LEBAN
Lope de Vega 2931 Bs. Aires

RESTAVRACIJA in BAR
Peter Benčič
Lastnik.
INDEPENDENCIA 4202 — BS. AIRES

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR
MARIJ MEDVEŠČEK
Guevara 525 U. T. 54-0624

Corporación Médica
"SUIPACHA"
ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI
Directores:
Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán
y Dr. L. V. De La Puente
Sprejem: pop. od 15 — 20.
Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.
Govori se Slovenski
SUIPACHA 28

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel
*
TRELLES 1402 U. T. 59-4104

Zobozdravnika
Dra. Samoilovič
Dr. Feliks Falicov
Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

ROJAKI V ROSARIO IN PROV.
SANTA FE
če potrebujete uradne prevode vaših
krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite se na našega prevajalca (Traductor Público Judicial)
SAN LORENZO 937 Rosario

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA
JESTVIN
"TRIESTINA"
Lastniki:
KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo 2606 CORDOBA

Recreo "Europa"
Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recrea in nazaj.
Lastnika
BRATA ROVTAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Río Carapachay

RADIOTEHNIK
AVGUST COTIČ
Excelsiór 1500 U. T. 757-301
Sáenz Peña, F. C. P.

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Victor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvale za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešiti po meri. *Obrnite se pismeno ali telefonično do:*

Bratov KEBER

CENTENERA 1140

U. T. 60-0176

BUENOS AIRES

Podpirajte

KAMPANJO Slovenskega Glasa

bolj polno skledo bi hotel imeti", je brundal Kresnik, "doprinesti k temu pa figo..."

Takih karšen je bil Žgajnar, je bilo malo. Kresnik je bil prepričan, da bodo še ti posamezniki morali izginiti ali pa se priključiti večini.

Šimen poleg njega je videl Kresnikovo nevoljo, pa mu je dejal:

"Pusti ga! Še danes je jezen, ker so ga dobili v bolniškem stanju, ko je krampal na svoji fliki zemlje. Zdaj boš za nekaj časa zdrav, so mu takrat rekli, ko se je predčasno moral vrniti na delo."

*

TOVARNA POHIŠTVA
VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-0133

RAZPRODAJA KRUHA
TROBEC GUŠTIN
Dovajam na dom
Heredia 477 U. T. 51-7165

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250
Buenos Aires

RESTAURACIJA
"PRIŠKODNIKU"
Kroglišče in Keglišče

Jožef Škodnik
Añasco 2652 U. T. 59-8995

Restavracija
A. BENULIČ & KUSERIČ
Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

NOVO STAVBENO PODJETJE
R. Strehar - J. Lisjak
Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509
Za kalkulacije - Proračune in Firmo
obrnite se do novega konstruktorja
RUDOLFA STREHAR
Zasebno: Calle Virgilio 2941.

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos
MOISES GERBIEZ
Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA
JOSE RADAN
Bernaldez 1550 Buenos Aires

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Zunaj je bil lep dan. Na objavno desko je zaupnik pritrjeval seznam onih, ki bodo prvi šli na dopust. Štirinajst imen je bilo zapisanih, med njimi je bil Kresnik na drugem mestu. Pred njim je bil le borec invalid Ivan, za njim pa ostali najzgodnejši tovariši. Te nazive so imeli poleg sebe, ob Kresnikovem imenu pa je bilo zapisano: udarnik, dvajset dni dopusta. Spodaj pa je podružnični odbor vse pozval na setanek po končanem delu.

Ljudje so začeli hoditi k deski. Skupine, ki so stale pred njo, so umolknile. Pred njimi so bile črke, katerih se niso mogli nagledati. Saj menda sploh niso vedeli, pri čem so. Pogledi so begali zvrha do zadnje besede in potem spet skraj. Delavci in nameščenci, končno jep rišel čas... in potem zadnja imena: Franc Obretan, Gregor Krajnik, Šime Večko... Zdaj so se ljudje naslanjali na hrbe prenjih in ti so se potem jezili, da še v miru ne morejo prebrati vsega seznama.

Podobno je tudi bilo na setanku, ki ga je odbor v ta namen sklical. Zbrali so se kakor k nenavadnemu dogodku. Sicer je to tudi bilo res.

"Čudno je, da je tako hitro do tega prišlo", je ugotavljal priletan mož. "Kako se boš pa obnašal", se je šalil dirugi, "ko boš doma štirinajst dni brez dela?"

To je zares nerodna reč, ker so nekoč delavca vzgajali le zato, da je nepremehoma moral garati. "To je sedaj zmaga", so si ljudje rekli prepričevalno.

Spominjali pa so se pri tem nekda-

njih lastnikov, direktorja in tisti, ki so se povzpeli do vrha in so zaradi tega potrebovali vsaj en mesec dopusta. To je že zaradi tega moralo biti, ker ker so tivčasih daleč kam potovali in so že na ladjah in vlakih porabili 14 dni. Nerodno bi bilo, če bi take reči sedaj pozabili!

Ljudje strmijo v človeka, ki jim govori o tem in o naših pridobitvah. Tega nihče od naših poprej ni imel. Ne rod naših očetov in ne dedov.

Te misli piše v ozadju delavčeva roka in bodo veljale Titu. Govornik je končal in on gre v ospredje:

"Tito, ki si prišel iz naših vrst in si nom dal pravico. Prejemamo tovariško in vračamo v zvestobi: z dneva v dan moramo postati bolj vredni tega, kar nam je dano v zaupanje in last. Velika stvar je to, ki je nismo dosegli ne pod cesarjem in ne pod kraljem in ki jo tudi nikdar ne bi dosegli, če ne bi prišel Ti in Tvoja vojska!"

Ljudje so pritrjevali kakor le malo-kdaj.

Prišla je naslednja točka. Predsednik je sporočil, da pošilja sindikat tov. Toneta Kresnika, udarnika, na brezplačno okrevanje za 14 dni v letovišče, ki si ga more sam izbrati. Obratu in vsem delavcem je znano, da je izpopolnil dva stroja, da je storilnost pri vsakem za 32% večja. Dva druga zgljedna tovariša pa prejmeta polovico vzdrževalnine.

Navzoči so ploskali in Kresniku je bilo nerodno kot še nikoli. V zadregi in v presečenju se je smehljaj in premikal na stolu kakr otrok. In ko so potem po sestanku stopili k njemu in mu stisnili roko, ni vedel drugega povedati kakor to, da še kovčega ni-

ma, da bi mogel odpotovati...

V zadnjih dnevih pa je doma prišla žena do zaključka, da bo sama svetovala možu, da bi šel vsaj za osem dni nekam na oddih. "Oh", je vzkliknila pri sebi "saj sam je itak preveč starokopiten, da bi si kaj takega privoščil..." Hčerka Lojzka je prikimala in sklep je bil narejen: soboto mu pove, da je shranila pred tremi meseci njegovo nagrado. Sicer jo je takrat izročil njej za nabavo potrebnih ropotij, kakor je to rekel in danes je verjetno mišljenja, da od tega ni ostalo niti dinarja več.

Ko je prišel Kresnik v petek zvečer od dela domov, je v kotu zapazil kovčeg, ki si ga je žena sposodila pri sedu.

"Kaj že veš," mu je ušlo ob pogledu nanj.

"Kaj?" je skoraj prav tako presenečeno vzkliknila žena.

"Za štirinajst dni me pošiljajo za-

stonj in kamor hočem so rekli..."

Kakor v ponedeljek, ko je ženi povedal, da bo dobil dopust, ga je tudi sedaj začudeno pogledala.

"Ja, je res hudič, če kar tako nočem krat, tako čez noč pride tako presečenjenje", je dejal in si prižigal cigareto. "In to že pojutrišnjem jutraj. Sem se branil, pa ni nič pomagalo. Dva prideta pome."

"Že pojutrišnjem!" je vzkliknila žena in takoj pustila opravke. "Da bi vedel, da bi lahko vse v miru pripravila..."

Pa je kljub temu bilo vse pravčasno pripravljeno. V nedeljo zjutraj se je Kresnik odpeljal na svoj prvi dopust.

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se hoste prepričali!
Se priporoča
Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLAČA
Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

SLOVENSKA JURIDIČNA
PISARNA
Odškodnine, Odslovitve, Nezgode,
Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije
Urardne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8
Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

Krojačnica
LEOPOLD UŠAJ
Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-84
U. T. 50-4542
VILLA DEVOTO

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"
Izdeluje po najmodernejšem kroju
DANIJEL KOSIČ
Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

Foto - Arte **MARCOS**
Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

RUDOLF KLARIČ
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

- VSAKOVRSNE TRGOVSKE TISKOVINE
- KNJIGE, BROŠURE, REVIJE, ČASOPISI, KOLEDARJI
- PROPAGANDNI LETAKI IN LEPAKI
- VSAKOVRSNA VABILA — VIZITKE, itd.
- GUMIJASTI PEČATI ZA PODJETJA IN DRUŠTVA.
- KNJIGOVEZTVO

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Maran

Ugodna prevozna zveza: Tramvaj Lacroze in Subteraneo Lacroze
Omnibus 66, Tramvaj šte. 85 in 86, Kolektivi 5, 8, 20, in 108.